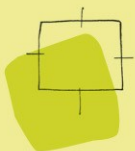

**Bestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch,
grondgebied gemeente Achtkarspelen**

gemeente | tytsjerksteradiel
w o m
g g
t h n j
s g s e
e

ONTWERP

BügelHajema

Plek voor ideeën

**Bestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch,
grondgebied gemeente Achtkarspelen**

O N T W E R P

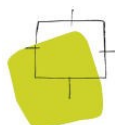
Inhoud

Toelichting + bijlagen
Regels + bijlagen
Verbeelding

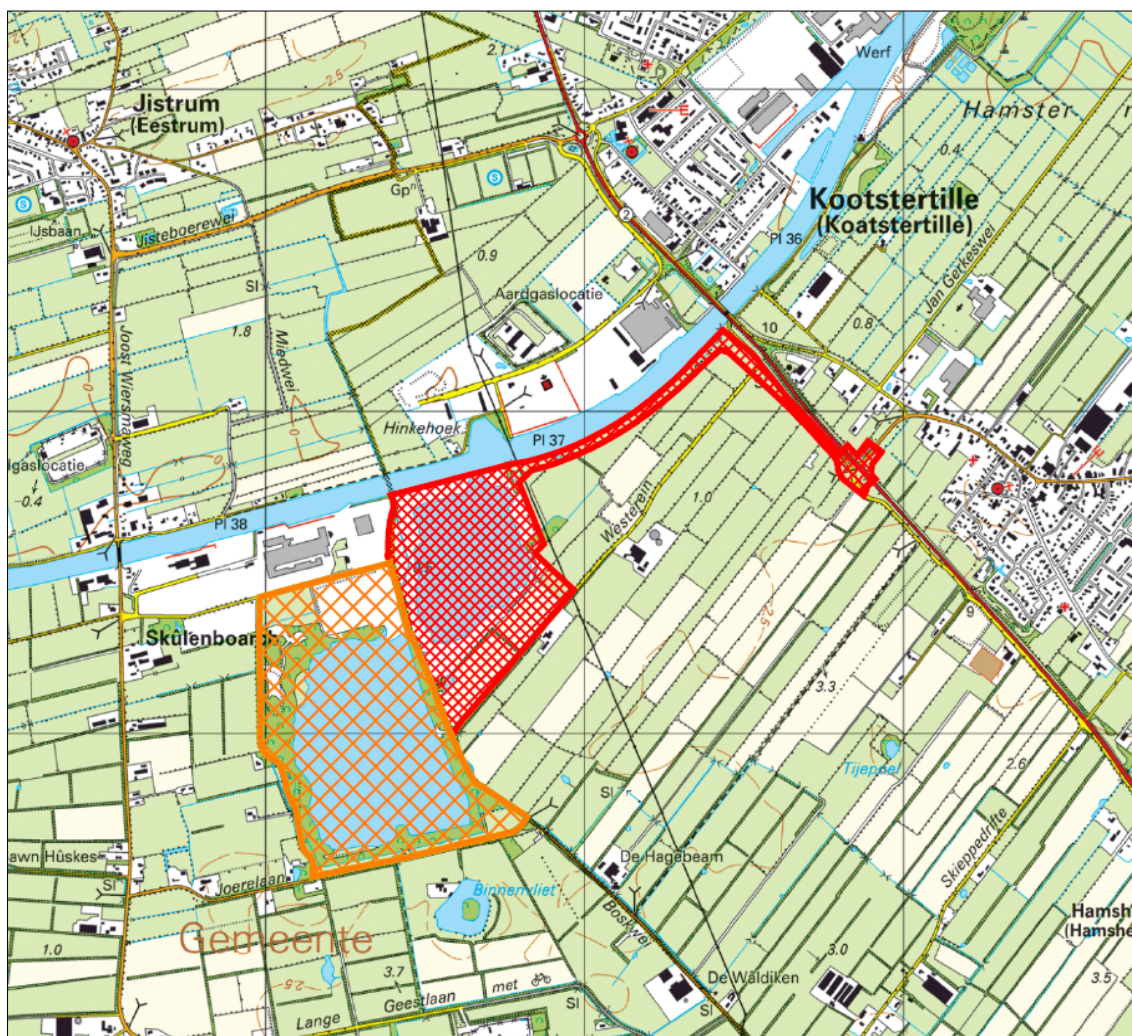
2 juli 2014

Projectnummer 005.00.01.12.14

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Inhoud van het plan	9
3	Beleidskader	15
4	Randvoorwaarden	19
4.1	Watertoets	19
4.2	Ontgroning	25
4.3	Ecologie	27
4.3.1	Beschouwing naar aanleiding van inventariserende Notitie beschermde en bedreigde soorten binnen het zoekgebied van het M.E.R. Skûlenboarch-Westkern (Buro Bakker 2010)	29
4.3.2	Flora- en faunaonderzoek uitbreiding oostelijke zandwinplas (Tonckens Ecologie 30 september 2011, bijlage 8)	33
4.3.3	Quick scan Flora en Fauna (Tonckens Ecologie 14 november 2011; bijlage 9)	33
4.3.4	Flora- en faunaonderzoek verbinding oostelijke en westelijke plas zandwinning Skûlenboarch (Tonckens 22-11-2011; bijlage 10)	33
4.3.5	Notitie Inrichtingsadvies vleermuizen zandwinning Skûlenboarch, It Heechsân, 19 december 2011 (bijlage 11)	35
4.3.6	Eindconclusie ecologie	37
4.4	Archeologie en cultuurhistorie	38
4.4.1	Archeologisch onderzoek hele gebied 2010 (RAAP-rapport 2092; bijlage 12)	39
4.4.2	Uitbreiding oostelijke zandwininput (De Steekproef, 2009-06/07; bijlage 13)	40
4.4.3	Uitbreiding zandwinning aan de noordwestzijde van de westelijk gelegen zandwininput (De Steekproef 2011-11/14; bijlage 14)	41
4.4.4	Aanvullend proefsleuvenonderzoek (De Steekproef, 2011-04/06; bijlage 15)	41

4.5	Milieu	42
4.5.1	Wegverkeerslawaaï	42
4.5.2	Scheepvaartlawaaï	43
4.5.3	Hinder van en voor bedrijvigheid	43
4.5.4	Geluid zandwinning	44
4.5.5	Luchtkwaliteit	45
4.5.6	Externe veiligheid	46
4.5.7	Bodem	52
4.6	Overige aspecten	54
5	Juridische vormgeving	57
5.1	Bestemmingsplanprocedure	57
5.2	Juridische vormgeving	58
5.3	Bestemmingen	58
6	Economische en maatschappelijke haalbaarheid	63
6.1	Economische haalbaarheid	63
6.2	Maatschappelijke haalbaarheid	64
6.2.1	Inspraak	64
6.2.2	Overleg	72

Bijlagen

Inleiding

Het voorliggende bestemmingsplan heeft ten doel de planologisch-juridische basis te bieden voor:

- het realiseren van een industrie-ontsluitingsweg tussen de N369 (ter hoogte van de aansluiting met de Tillewei onder Drogeham) en het bedrijventerrein Skûlenboarch;
- het realiseren van een aan die weg en de zandwinputten grenzende groenstrook, waarin een voetpad zal worden opgenomen;
- de afronding, landschappelijke inpassing en toekomstige gebruiksmogelijkheden van de samen te voegen zandwinputten;
- het realiseren van een uitbreiding van de oostelijk gelegen zandwinput (in zuidelijke richting);
- de realisatie van een strand met bijbehorende voorzieningen in de zuidoosthoek van de zandwinput, welke gelegen is op grondgebied van de gemeente Tytsjerksteradiel.

Het bestemmingsplangebied ligt in twee gemeenten, namelijk Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. In feite gaat het dus om één samenhangend plan. Mede om te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan digitale bestemmingsplannen, is het echter noodzakelijk voor het grondgebied van elk van de gemeenten een apart plan op te stellen. De twee plannen hebben dezelfde toelichting, maar de regels en de verbeelding zijn toegespitst op de situatie per gemeente. Bepaalde bestemmingen komen wel op het grondgebied van Achtkarspelen voor en niet op dat van de gemeente Tytsjerksteradiel, en andersom. Op deze wijze ontstaan twee bestemmingsplannen met een gemeenschappelijke en identieke toelichting, die verder naadloos op elkaar aansluiten.

Voor het plangebied zijn de volgende bestemmingsplannen vigerend:

- Grondgebied Achtkarspelen: Bestemmingsplan Buitengebied Achtkarspelen, vastgesteld op 6 maart 2014 en in werking getreden op 11 juni 2014.
- Grondgebied Tytsjerksteradiel: Bestemmingsplan Skûlenboarch, vastgesteld op 12 september 1996 en onherroepelijk geworden op 20 januari 1997.

Het plangebied maakt deel uit van een studiegebied waarvoor in 2011 een MER is opgesteld. Dit MER zal te zijner tijd worden gekoppeld aan het in voorbereiding zijnde Provinciaal Inpassingsplan Skûlenboarch en Westkern (het PIP) ten behoeve van de aanleg van een nieuw watergebonden bedrijventerrein aan de noordzijde van het Prinses Margrietkanaal, aansluitend aan het bestaande bedrijventerrein Westkern te Kootstertille. De realisering (en daarmee ook het vervolg van de voorbereiding van het PIP) is afhankelijk van het antwoord op

de vraag of financiële middelen gevonden kunnen worden voor een sluitende exploitatie van dat plan.

De realisatie van de ontsluitingsweg voor het ten zuiden van het Prinses Margrietkanaal gelegen bedrijventerrein Skûlenboarch, de uitbreiding van de oostelijk gelegen zandwinput en de aanleg van een recreatiestrand, inclusief de aan deze ingrepen gekoppelde landschappelijke inpassing, worden mogelijk gemaakt door het voorliggende bestemmingsplan. De voorbereiding en de uiteindelijke vaststelling van dit bestemmingsplan vindt in beide gemeenten gelijktijdig plaats.

De activiteiten die in dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt zijn op zichzelf niet m.e.r.-plichtig en daarom was er geen belemmering om de voorbereiding hiervan los te koppelen van (het eventueel verdere vervolg van) de m.e.r.-procedure. Bij het opstellen van het bestemmingsplan is wel gebruik gemaakt van de resultaten van de onderzoeken die in het kader van het MER zijn uitgevoerd.

De situering van het plangebied is weergegeven op de kaart voorafgaande aan de toelichting en in figuur 1. Centraal in dit gebied liggen de twee zandwinnen, die met elkaar worden verbonden. Dit laatste was reeds mogelijk op basis van de ter plaatse vigerende bestemmingsplannen van beide gemeenten en een inmiddels onherroepelijke ontgrondingsvergunning, welke op 27 november 2012 door Gedeputeerde Staten van Fryslân is verleend. Het bovenstaande geldt eveneens voor een uitbreiding van de zandwinning in het noordwestelijke deel van de op grondgebied van Tytsjerksteradiel gelegen zandwinput. Een uitbreiding van de oostelijke, op grondgebied van de gemeente Achtkarspelen gelegen zandwinput wordt planologisch mogelijk gemaakt in het kader van dit bestemmingsplan. Het gaat hierbij om twee percelen, gelegen ten zuiden van deze zandwinput en ten noorden van de Westerein.

De oostelijke plas heeft in de huidige situatie een open vaarverbinding met het Prinses Margrietkanaal. Met de v.o.f. Heechsân is afgesproken dat deze opening uiterlijk 1 januari 2016 weer ongedaan gemaakt wordt. De open verbinding kan eerder worden gesloten indien het gewonnen zand voor de resterende periode via de reeds aanwezige buisleiding naar het zanddepot op het bedrijventerrein Kootstertille-Westkern wordt getransporteerd. De ontsluitingsweg zal in ieder geval na de inwerkingtreding van dit bestemmingsplan aan weerszijden van de open vaarverbinding worden aangelegd. Zo lang de open vaarverbinding in stand gehouden wordt kan de ontsluitingsweg nog niet in gebruik worden genomen. In geval van calamiteiten kan de weg met behulp van een tijdelijke brug, bijvoorbeeld een ponton of baileybrug, wel gebruikt worden als ontsluiting voor het bedrijventerrein. De feitelijke wegaanleg voor het gehele tracé zal uiterlijk 1 januari 2016 gerealiseerd worden.

Ten tijde van het voorontwerp van dit bestemmingsplan was de afspraak dat de v.o.f. Heechsân uiterlijk 1 juli 2015 een keuze moest maken tussen een vaste verbinding of een tijdelijke brug. Inmiddels heeft de v.o.f. Heechsân besloten dat een tijdelijke brug geen optie meer is. De open vaarverbinding wordt

daarom uiterlijk 1 januari 2016 ongedaan gemaakt. Het dichtmaken van de doorsteek dient conform een herstelplan te gebeuren dat als voorschrift wordt opgenomen in de te verlenen ontgrondingsvergunning voor de zandwinputten.

Het plangebied omvat verder de gronden waarover vanaf het bedrijventerrein Skûlenboarch een nieuwe verbindingsweg wordt aangelegd richting de N369. Deze weg sluit door middel van een nieuw aan te leggen rotonde ter hoogte van de afslag Tillewei nabij Drogeham aan op de N369. Verder omvat het bestemmingsplan gronden, waarop de landschappelijke inpassing en de eindafwerking van de zandwinplassen gerealiseerd kan worden. Binnen de geprojecteerde groenzone wordt ook de aanleg van een voetpad mogelijk gemaakt. Ten slotte wordt aan de zuidoostkant van de westelijk gelegen zandwinput (grondgebied Tytsjerksteradiel) de mogelijkheid geschapen voor aanleg van een recreatiestrand. Het recreatiestrand kan een aanzet zijn tot een verdergaande ontwikkeling van recreatie in het gebied. Het onderhavige bestemmingsplan voorziet hier nog niet in.

In de voorliggende toelichting wordt nader op bovengenoemde planonderdelen ingegaan. In de eerste plaats komt de bestaande situatie in het plangebied aan de orde. Het relevante beleidskader is onderwerp van hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de relevante randvoorwaarden. Belangrijke bron van informatie vormen de onderzoeken welke in het kader van het MER zijn uitgevoerd. Hoofdstuk 5 en 6 zijn gewijd aan de juridische toelichting en de economische en maatschappelijke haalbaarheid van het plan.

Figuur 1. Huidige situatie in het plangebied
(ondergrond: Bing Maps)

Inhoud van het plan

2

Huidige situatie

Het bedrijventerrein Skûlenboarch (gemeente Tytsjerksteradiel) is gesitueerd aan de zuidkant van het Prinses Margrietkanaal. Het terrein biedt ruimte aan meest grote bedrijven in de sectoren transport, weg- en waterbouw en grove bouwmaterialen. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van de mogelijkheden voor vervoer over water, maar veel transport vindt over de weg plaats. Bij dit laatste vormt de lage brug bij Skûlenboarch een obstakel. Door de frequente opening van deze brug ten behoeve van het scheepvaartverkeer over het Prinses Margrietkanaal ontstaan onophoudelijk vertragingen die in toenemende mate een probleem zijn gaan vormen voor de vervoersafhankelijke bedrijven die op dit terrein gevestigd zijn. Bovendien heeft het vrachtverkeer, dat vanwege de afmetingen voor een belangrijk deel tot de categorie “zwaar transport” gerekend moet worden, een negatieve invloed op de verkeersveiligheid op en rondom de brug en op de leefbaarheid in de buurtschap Skûlenboarch. Wanneer de brug door storingen of calamiteiten langdurig buiten gebruik is moet dit zware vrachtverkeer omgeleid worden over smalle wegen die dwars door dorpen leiden. Dit laatste is uit een oogpunt van verkeersveiligheid en leefbaarheid zeer ongewenst. Vandaar dat al gedurende een reeks van jaren naar mogelijkheden wordt gezocht voor realisering van een alternatieve ontsluiting.

Het onderling verbinden van de beide zandwinputten en de noordwestelijke uitbreiding van de in de gemeente Tytsjerksteradiel gelegen put is, zoals gezegd, reeds vergund.

Gebiedsgerichte aanpak en de latere ontkoppeling

In verband met de verschillende opgaven, welke betrekking hebben op het grondgebied van twee gemeenten, en de bovengemeentelijke belangen die ermee samenhangen hebben de provincie Fryslân en de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel voor een gebiedsgerichte aanpak gekozen. De provincie vervult daarbij de regierol. De aanleiding daartoe werd voor een belangrijk deel gevormd door het onderzoek naar de mogelijkheid tot aanleg van een nieuw watergebonden (oftewel: nat) bedrijventerrein. Het Streekplan Fryslân 2007 bood de basis voor zo'n onderzoek.

Verder gingen enkele onderzoeksvarianten voor de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg ten behoeve van het bedrijventerrein Skûlenboarch gepaard met de omlegging van het Prinses Margrietkanaal ter plaatse. Deze mogelijke ontwikkelingen vormden de reden voor de voorbereiding van een milieueffectrapportage (m.e.r.) voor de totale gebiedsontwikkeling. Vanwege de onzekerheid omtrent de realisering van een nieuw nat bedrijventerrein aan de noordzijde van het Prinses Margrietkanaal en de urgentie van een nieuwe ontsluitingsweg voor het bedrijventerrein Skûlenboarch is besloten om de planvoorbereiding voor de (op zichzelf niet m.e.r.-plichtige) voornemens in het gebied ten zuiden van het Prinses Margrietkanaal zelfstandig te vervolgen. Dit laatste heeft geresulteerd in het voorliggende bestemmingsplan.

Onderdelen van het plan

Het plan omvat de volgende elementen:

1. **Een nieuwe weg vanaf bedrijventerrein Skûlenboarch naar de N 369 ter hoogte van de afslag Tillewei richting Drogeham.**
Vanaf het bedrijventerrein Skûlenboarch wordt een nieuwe weg aangelegd langs de zuidoever van het Prinses Margrietkanaal in oostelijke richting. Voor de brug bij Kootstertille buigt deze weg af in zuidelijke richting naar een nieuw aan te leggen rotonde in de N369 ter hoogte van de afslag naar Drogeham. Aan de andere zijde sluit deze weg aan op de wegenstructuur van het bedrijventerrein. Het tracé van de ontsluitingsweg is gewijzigd ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan. Ter hoogte van het terrein van Combex is het tracé iets in westelijke richting verschoven. Hierdoor wordt de mogelijkheid geboden dat bij grote transporten de auto's direct vanaf het eigen terrein van de Combex kunnen aansluiten op de nieuwe ontsluitingsweg.

2. Nieuwe mogelijkheden voor zandwinning.

Exploitatie Heechsân v.o.f. wil de zandwinning in het gebied graag nog gedurende een bepaalde periode voortzetten. Voorliggend plan voorziet in een uitbreiding van zandwinning aan de zuidkant van de oostelijke plas.

3. Landschappelijke inpassing en eindafwerking.

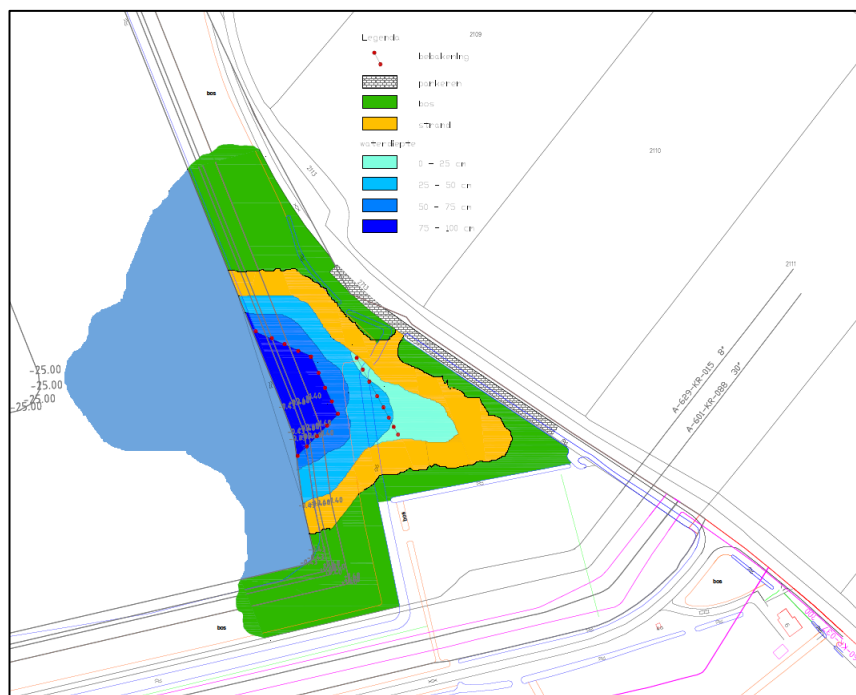
Voor het onderling verbinden van de beide zandwinputten en de zandwinning in de noordwesthoek van de westelijke put zijn reeds de nodige vergunningen afgegeven. De uitvoering hiervan is reeds gaande. In de desbetreffende ontgrondingsvergunning d.d. 27 november 2012 hebben Gedeputeerde Staten van Fryslân bepaald dat bij de aanvraag om vergunning voor de verdere uitbreiding van de (oostelijke) zandwinput in de gemeente Achtkarspelen of uiterlijk binnen 2 jaar na de inwerkingtreding van eerstgenoemde vergunning een eindafwerkingsplan met tekening ter goedkeuring aan genoemd college moet worden voorgelegd. Dit college wint daartoe het advies in van het Wetterskip Fryslân en de beide gemeentebesturen. De landschappelijke component van dit eindafwerkingsplan, waarover inmiddels overeenstemming bestaat tussen beide gemeenten en de zandexploitatiemaatschappij v.o.f. Heechsân, is als bijlage 22 bij dit bestemmingsplan gevoegd. De begrenzing van de bestemmingen 'Bedrijf - Zandwinning' en 'Groen' zijn ten opzichte van het voorontwerp van dit bestemmingsplan gewijzigd. De begrenzing is aangepast aan het eindafwerkingsplan.

Het integrale eindafwerkingsplan zal een juridische status krijgen in het kader van de provinciale besluitvorming met betrekking tot de ontgrondingsvergunning. Verwezenlijking ervan kan deels plaatsvinden binnen de geprojecteerde groenzone langs de ontsluitingsweg en de (onderling verbonden) zandwinplassen en deels in de onvergraven stroken langs de oevers daarvan. De grens van de bestemming 'Bedrijf - Zandwinning' bepaalt dus niet de lijn tot waartoe de ontgroning feitelijk mag plaatsvinden. De ontgrondingswijze en de eindafwerking worden bepaald op basis van de ontgrondingsvergunning en het door Gedeputeerde Staten goed te keuren eindafwerkingsplan.

De compensatie voor de inmiddels verwijderde en de bij een uitbreiding van de zandwinning nog te rooien houtsingels kan in de bedoelde groenzone plaats vinden.

4. Recreatieve ontwikkeling.

Het plan biedt mogelijkheden voor een recreatieve ontwikkeling. Om te beginnen biedt de groenzone langs de nieuwe ontsluitingsweg naar de N369 en langs de oostelijke plas tot aan het recreatiestrand plaats voor de aanleg van een nieuw wandelpad. Dit pad krijgt aan de oostzijde een verbinding met de huidige onderdoorgang onder de brug bij Kootstertille en sluit aan op de bestaande wandelroute richting natuurgebied De Hege Bult ten noorden van Drogeham. De huidige weg Westerein behoudt haar huidige functie, inclusief die ten behoeve van het fietsverkeer. De toeristische aantrekkelijkheid van de verbinding Jistrum-Eastermar wordt vergroot zodra het vrachtverkeer van en naar het bedrijventerrein Skûlenboarch langs de nieuwe ontsluitingsweg wordt geleid en geen gebruik meer maakt van de Skûlenboargerwei en de Joost Wiersmawei. Voor dagrecreatie biedt met name de zuidoostelijke oever van de westelijke zandwinplas mogelijkheden. Het voorliggende plan maakt hier een recreatieve ontwikkeling in de vorm van de aanleg van een strand met parkeer-, sanitaire en beheersvoorzieningen mogelijk. Ook een kleine horecavoorziening (zoals een kiosk) wordt hier mogelijk gemaakt. Een inrichtingsschets van het strand en de parkeervoorzieningen is hieronder weergegeven. Belangrijke voorwaarde bij de definitieve inrichting van het recreatiegebied is dat voldaan wordt aan de externe veiligheidseisen die van toepassing zijn rond de aardgastransportleidingen in het gebied. In figuur 2 (zie ook bijlage 23) is aangegeven op welke wijze het strand wordt ingericht. Bij de uiteindelijke situering van de voorzieningen zal rekening worden gehouden met het advies van Bureau Externe Veiligheid Fryslân (BEVF), ofwel de Milieuadviesdienst om de gebouwen zo ver mogelijk van de aardgastransportleidingen te situeren (zie ook paragraaf 4.5.6 en 6.2.2).

Figuur 2. Ontwerp inrichting strand

Het is de bedoeling het recreatiestrand vooruitlopend op de afronding van de zandwinning in gebruik te nemen. Ook wanneer de zandwinning gereed is, zal (een deel van) de plas een recreatiefunctie behouden. Afhankelijk van de het succes van het recreatiestrand en initiatieven uit de markt kunnen nieuwe recreatieve voorzieningen deel uitmaken van de eindsituatie na beëindiging van de zandwinning. De gemeente wil hier echter niet op vooruitlopen met onderhavig bestemmingsplan.

5. **Uitbreiding bedrijventerrein Skûlenboarch.**

Ten noorden van de westelijke zandwinplas is nog een beperkte uitbreiding van bedrijventerrein Skûlenboarch mogelijk. Bedrijven moeten qua geluidproductie passen binnen de geluidruimte van het gezoneerde bedrijventerrein Skûlenboarch.

Nut en noodzaak

Nut en noodzaak van de ontwikkelingen in het plangebied hebben betrekking op:

De nieuwe weg.

1. De weg verbetert de ontsluiting van het bedrijventerrein voor vrachtverkeer. Dit verkeer hoeft niet langer gebruik te maken van de lage brug over het Prinses Margrietkanaal, die vaak open staat. Er komt een einde aan de situatie dat bij storingen of calamiteiten op en rondom deze brug omleidingsroutes gekozen moeten worden, die dwars door dorpen leiden en uit een oogpunt van verkeersveiligheid en leefbaarheid ongeschikt zijn voor (zwaar) vrachtverkeer.

2. Ontlasting van de wegen tussen Kootstertille, Jistrum en Eastermar en door de buurtschap Skûlenboarch draagt bij aan een hogere verkeersveiligheid en een betere leefbaarheid in en rondom deze dorpen.

De zandwinning.

1. Het gebied is al lange tijd in gebruik voor zandwinning. De kwaliteit van het gewonnen zand is hoog.
2. De v.o.f. Heechsân heeft destijds de grondposities van de Kalkzandsteenfabriek Bergumermeer overgenomen met het oogmerk om de zandwinning voor infrastructurele doeleinden voort te zetten. Met de mogelijkheden die daarvoor in dit bestemmingsplan worden gecreëerd komt de afronding van de zandwinning tot stand.
3. Infrastructurele projecten en ontwikkelingen in de provincie maken dat er veel vraag is naar zand.
4. Met een relatief geringe inspanning kunnen extra mogelijkheden worden gevonden voor zandwinning op de reeds bij de exploitant in eigendom zijnde percelen ten zuiden van de op grondgebied van Achtkarspelen gelegen zandwinput. Deze zandwinning heeft geen sterk negatieve effecten voor de bruikbaarheid van omringende gronden of ecologische of landschappelijke waarden.

Recreatieve ontwikkeling.

De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel hebben een quickscan laten uitvoeren naar de ontwikkelingsmogelijkheden voor recreatie en toerisme (Lagroup Leisure & Arts Consulting te Amsterdam (2010; zie hoofdstuk 3). Een waterskibaan kwam daaruit naar voren als de meest kansrijke optie. Een bungalowpark, een camping en een kinderattractie zijn als minder kansrijk aangemerkt. Bij een combinatie van voorzieningen zijn de kansen op succes groter. Vooralsnog is een dergelijke ontwikkeling nog niet te voorzien. Initiatieven op dit gebied dienen vanuit de markt ontplooid te worden, waarna beoordeeld kan worden of door middel van afzonderlijke planologische procedures medewerking mogelijk is. Met name de gemeente Achtkarspelen heeft sterk gepleit voor een aanzet in de vorm van een recreatiestrand met enkele voorzieningen. Voorliggend bestemmingsplan voorziet daarin.

Uitbreiding bedrijventerrein.

Het deel van het plangebied ten noorden van de westelijke zandwinplas heeft al grotendeels een bedrijfsbestemming. Aan de zuidkant wordt hier een klein gebied aan toegevoegd. Daarmee ontstaat een logische ruimtelijke indeling.

Streekplan Fryslân

In het Streekplan wordt ten aanzien van de bedrijven in de zogenaamde “Overige kernen” opgemerkt dat ruimte voor lokale bedrijven bijdraagt aan de levendigheid en de economische vitaliteit op het lokale schaalniveau. In haar beleid streeft de provincie verder naar efficiënt ruimtegebruik, waarbij bestaande bedrijvenlocaties benut worden alvorens nieuwe bedrijvenlocaties worden ontwikkeld. Verder wordt gesproken over bruikbare vestigingslocaties, een passende aansluiting op verkeer- en vervoersverbindingen en een goede landschappelijke inpassing. In het Hoofdstuk Bodem wordt onder de paragraaf Opervlaktedelfstoffen aangegeven dat “gebruik kan worden gemaakt van bestaande (zand)winputten en (zand)winplaatsen op het vaste land, inclusief gepaste uitbreiding hiervan”. Bij uitbreiding van bestaande winlocaties moet bij voorkeur multifunctioneel worden ontgrond. Dit betekent dat ook andere maatschappelijke doelen worden gediend, zoals natuurontwikkeling, recreatie en het uitdiepen van vaargeulen. De voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van de zandwinning nabij Skûlenboarch past binnen deze doelstellingen.

Provinciale Verordening Romte Fryslân 2011/2014

De Verordening Romte 2011 bevat ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen geen specifieke uitgangspunten. Niettemin past de zandwinning bij Skûlenboarch binnen de provinciale doelstellingen, zoals aangegeven in het Streekplan en de Provinciale Verordening. Er is sprake van zuinig ruimtegebruik: met beperkte middelen kan de zandwinningscapaciteit worden uitgebreid, zonder dat dit leidt tot sterk negatieve landschappelijke effecten. Er is bovendien sprake van verbetering van de leefbaarheid omdat doorgaand (zwaar) verkeer door de aanleg van de nieuwe weg wordt omgeleid. Het plan biedt nieuwe mogelijkheden voor recreatie en toerisme en de landschappelijke kwaliteiten van het gebied worden erdoor niet aangetast. Ten slotte vindt er aanleg van nieuwe natuur plaats.

Inmiddels heeft de Verordening Romte 2014 als ontwerp ter visie gelegen. De nieuwe Verordening vormt een actualisatie van de Verordening uit 2011. Dit heeft geleid tot een aanpassing op een aantal punten, zoals bepalingen omtrent recreatie en landbouw. De provinciale doelstellingen aangaande zuinig ruimtegebruik en leefbaarheid, die hiervoor zijn benoemd, zijn overigens ook in de nieuwe Verordening opgenomen. Inwerkingtreding van de Verordening Romte 2014 wordt per 1 augustus 2014 verwacht.

MER Skûlenboarch-Westkern

Omdat in het gebied Skûlenboarch-Westkern sprake is van een integrale gebiedsontwikkeling met een regionale betekenis, is een m.e.r. uitgevoerd (MER Skûlenboarch-Westkern, Grontmij/Witteveen en Bos, 27 mei 2011). De integrale gebiedsontwikkeling rustte aanvankelijk op vijf pijlers: de aanleg van terreinen voor nieuwe watergebonden (oftewel “natte”) bedrijvigheid; het verbeteren van de ontsluiting van de huidige bedrijventerreinen, in het bijzonder Skûlenboarch; het ontwikkelen van recreatie en toerisme in het gebied; het verder realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur door de aanleg van een nieuwe natte ecologische verbindingzone; en aanpassing van bruggen in de dorpen Skûlenboarch (gemeente Tytsjerksteradiel) en Kootstertille (gemeente Achtkarspelen). De laatste aanpassing vindt plaats als onderdeel van de opwaardering van het Prinses Margrietkanaal.

Op basis van een uitvoerige afweging van 3 alternatieven met 7 varianten (voornamelijk toegespitst op de ontsluitingsstructuur van het bedrijventerrein Skûlenboarch) heeft in het m.e.r.-traject een zogenoemde trechtering plaatsgevonden. Over de uitkomst hiervan zijn de leden van Provinciale Staten en de beide gemeenteraden tijdens een op 17 november 2010 gehouden gemeenschappelijke bijeenkomst geïnformeerd. Dit gebeurde nadat de voor de gebiedsontwikkeling ingestelde Klankbordgroep en daarna de bevolking hiervan op de hoogte waren gesteld. Na deze trechtering bleven 2 alternatieven (met respectievelijk 2 en 1 variant daarop) over voor een nadere beoordeling. Een tussentijdse verkenning met betrekking tot de aanleg van een tijdelijke ontsluitingsweg over een op of langs de Westerein gelegen tracé is afgebroken. De gemeenteraad van Achtkarspelen nam op 8 juli 2010 namelijk een motie aan, waarin een dergelijk tracé werd afgewezen.

Het definitieve MER-rapport is eind mei 2011 gereed gekomen. Met een officiële aanbieding van dit document aan het bevoegd gezag (Provinciale Staten van Fryslân) ten behoeve van de inspraakrijpverklaring is echter gewacht. Dit had te maken met het feit dat de inzichten omtrent de inrichting van het beoogde natte bedrijventerrein intussen waren gewijzigd. De geprojecteerde insteekhavens werden uit een oogpunt van vaarveiligheid en ter wille van een haalbare exploitatie namelijk vervangen door evenwijdig aan de noordoever van het Prinses Margrietkanaal gelegen kades. Het MER-rapport diende met het oog daarop eerst geactualiseerd te worden.

Bovendien gaven de betrokken overheden er toen de voorkeur aan om de m.e.r. in procedureel opzicht te koppelen aan het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor het nieuwe watergebonden bedrijventerrein. Bij brief van 11 oktober, respectievelijk 2 november 2011 hebben de colleges van burgemeester en wethouders van beide gemeenten hun gemeenteraden over de stand van zaken geïnformeerd. Daarbij is aangegeven dat uit de MER-rapportage naar voren is gekomen dat de ontsluitingsweg voor het bedrijventerrein Skûlenboarch het best direct langs de zuidoever van het Prinses Margrietkanaal kan worden gesitueerd. De uitvoering hiervan werd ook gemakkelijker. De opgave met betrek-

king tot de aanleg van een natte ecologische verbindingszone in het kader van de realisering van de EHS was als gevolg van gewijzigd rijksbeleid namelijk vervallen. De raden werden op de hoogte gesteld van het in overleg met de provincie tot stand gekomen besluit om de ruimtelijke procedure voor de weg-aanleg los te koppelen van de procedures rondom de m.e.r. en het PIP ten behoeve van een nieuw watergebonden bedrijventerrein. De gemeenteraden stemden hiermee in. Van de zijde van de beide colleges van B&W werd een zogenoemde Notitie van Uitgangspunten oftewel een Startnotitie voor het onderhavige bestemmingsplan toegezegd. Deze is in februari 2012 aan de raden gepresenteerd. Zij konden zich met de inhoud verenigen en gaven de colleges daarmee “groen licht” voor de voorbereiding van dit bestemmingsplan.

Het MER heeft vanaf 1 oktober 2013 gedurende zes weken ter visie gelegen. In die periode zijn twee zienswijzen ingediend. Provinciale Staten heeft op 25 juni 2014 besloten het MER vast te stellen met alternatief 1 als voorkeursalternatief. De ontsluitingsweg van het bedrijventerrein is daarbij gesitueerd langs de zuidelijke kade van het Prinses Margrietkanaal en sluit middels een rotonde aan op de provinciale weg N369 ter hoogte van de afslag Drogeham. In een convenant zijn alle afspraken omtrent de realisatie van dit alternatief vastgelegd. Op 8 mei 2014 is dit convenant door alle partijen ondertekend. Dit betreft de provincie, de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel en de VOF “Heechsân”.

In het navolgende wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van de uitkomsten van de vooronderzoeken die in het kader van de m.e.r. zijn uitgevoerd.

M.e.r.-beoordeling zandwinning (2012)

Door de provincie Fryslân is beoordeeld of in verband met de voorgenomen uitbreiding van de zandwinning nabij Skûlenboarch een m.e.r. noodzakelijk is. De grens daarvoor ligt bij een activiteit als genoemd onder D.16.1 van het Besluit m.e.r. op 12,5 hectare. De omvang van de voorgenomen uitbreiding is 12,5 ha en aan de initiatiefnemers is daarom verzocht een aanmeldingsnotitie op te stellen. Op basis van een afweging van de te verwachten milieueffecten komt de provincie tot de conclusie dat zij geen MER zal verlangen van de v.o.f. Heechsân. Dit is bevestigd in een brief van 13 augustus 2012. Deze brief is opgenomen als bijlage 1 bij deze toelichting.

Vaarwegenverordening Friesland (2005)

Bij de totstandkoming van ruimtelijke plannen moet met de door de provincie gestelde eisen ten aanzien van de beheerszone en de bebouwingsvrije zone langs (hoofd)vaarwegen rekening worden gehouden. Het Prinses Margrietkanaal is opgewaarderd tot vaarwegklasse Va, wat inhoudt dat de beheersgrens op 30 m ligt en de bebouwingsvrije zone op 20 m ter hoogte van het bedrijventerrein en 30 m daarbuiten. Bij het bouwen of het uitvoeren van werken binnen de bouwzones dient een vrijstelling op grond van artikel 18 van de verordening te worden verkregen. Met de provincie vindt hierover tijdig overleg plaats.

Quick scan toeristisch-recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden Skûlenboarch en Westkern (LAGroup, 19 februari 2010)

In deze rapportage wordt ingegaan op de toeristische marktmogelijkheden voor het gebied aan weerszijden van het Prinses Margrietkanaal ten oosten van het Burgumermar. Kansen worden vooral gezien in de realisatie van een bungalowpark (50-150 bungalows), een camping (50-100 standplaatsen), een kabelskicentrum en een kinderattractie. Het meest kansrijk wordt een kabelski-baan geacht. Vooralsnog wordt in planologisch opzicht geen invulling gegeven aan deze aanbevelingen.

R a n d v o o r w a a r d e n

4

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de randvoorwaarden voor de beoogde ontwikkelingen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de uitkomsten van de onderzoeken die in het kader van het MER zijn uitgevoerd en enkele andere onderzoeken. Achtereenvolgens komen de aspecten water, ontgronding, ecologie, cultuurhistorie en archeologie en milieu aan de orde. De onderzoeken die aan de basis liggen van de conclusies in deze paragraaf zijn in een aparte bijlage opgenomen.

4.1

Watertoets

Wettelijk kader

Op grond van artikel 3.1.6 uit het Besluit ruimtelijke ordening dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In die paragraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenoemde watertoets. Het doel van de watertoets is het waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Door middel van de watertoets wordt in een vroegtijdig stadium aandacht besteed aan het wateraspect.

In het nationale waterbeleid, vastgelegd in onder meer de Vierde Nota Waterhuishouding (1998), de adviezen van de Commissie Waterbeheer 21e eeuw en de Europese Kaderrichtlijn water staat het duurzaam omgaan met water centraal: het waarborgen van voldoende veiligheid en het zo klein mogelijk houden van de kans op wateroverlast. Dit moet mede gezien worden in het kader van de problematiek met betrekking tot ontwikkelingen als klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelstijging. Hiervoor is de trits “vasthouden - bergen - afvoeren” maatgevend. Kort gezegd betekent dit dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren wordt het water afgevoerd. Uitgangspunten in dit verband zijn:

- Geen afwenteling van problemen naar andere compartimenten in ruimte en tijd.
- Zoveel mogelijk gebiedseigen water vasthouden en de inlaat van gebiedsvreemd water zoveel mogelijk beperken.
- Beperking van overlast door (grond)water of tekort aan water.

Naast de waterkwantiteit heeft duurzaam omgaan met water ook betrekking op de waterkwaliteit. Hierbij staat de trits “schoonhouden - scheiden - zuiveren” centraal. Bij schoonhouden, scheiden en zuiveren gaat het erom dat het water zo veel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod. Uitgangspunten in dit verband zijn:

- Vervuiling waar mogelijk bij de bron aanpakken.
- Voorkomen van verspreiding van verontreinigingen.
- Benutten van schoon water.

Het beleidsdoel duurzaam omgaan met water dient niet alleen in waterbeheerplannen te worden uitgewerkt, maar er dient ook in de ruimtelijke ordening, waaronder de bestemmingsplannen, rekening mee te worden gehouden.

Afstemming van waterbeleid en ruimtelijke ordening kan door:

- het bieden van ruimte voor water in verband met veiligheid, wateroverlast en zoetwaterbeheer;
- water te beschouwen als ordenend principe in de functietoekenning;
- kansen te benutten die water biedt voor de vergroting van de belevingswaarde en functiecombinaties (bijv. cultuurhistorische waarden van voormalige waterlinies);
- randvoorwaarden te stellen aan de inrichting en het beheer op basis van water (bijvoorbeeld kruipruimteloos bouwen, zodat de grondwaterstand hoog kan blijven);
- effecten op waterkwaliteit mee te wegen bij besluitvorming in de ruimtelijke ordening.

Regelgeving provincie en Wetterskip

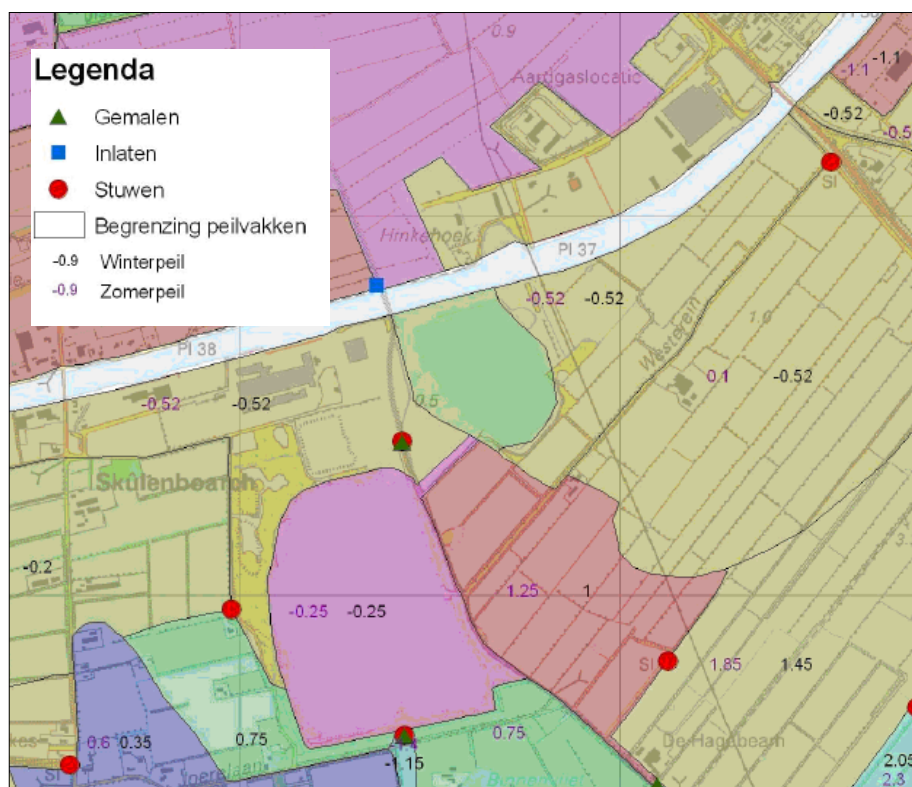
Wat betreft de watersituatie in het plangebied moet rekening worden gehouden met de Vaarwegenverordening (zie hoofdstuk 3) en regelgeving van het Wetterskip Fryslân. Voor werkzaamheden die de Friese boezemwateren raken, moet vrijstelling van het waterenreglement van het Wetterskip worden verkregen. Bij (bouw)werkzaamheden die betrekking hebben op (hoofd)watergangen, dijken of kades is een watervergunning (voorheen: keurontheffing) noodzakelijk. Daarbij onderzoekt het Wetterskip of er voor de werkzaamheden negatieve gevolgen zijn voor het water of de kaden. Een watervergunning is onder meer noodzakelijk als watergangen worden gewijzigd of als er wordt gebouwd, wegen worden aangelegd en kabels en leidingen worden aangelegd of verwijderd.

De waterhuishouding in het plangebied

Peilvakken

Voor het Prinses Margrietkanaal geldt het streefpeil van de Friese boezem: 0,52 m -NAP. Dit peil geldt ook in het grootste deel van het plangebied. In het gebied van de westelijke zandwinplas gold echter een iets hoger peil: 0,25 m -NAP.

Ten zuiden van de Westerein ligt het peil op 1,25 m +NAP. Het maaiveldniveau ligt ruimschoots boven dit peil en loopt in oostelijke richting op van 0,5 m naar 1,0 m +NAP. Het gebied ten zuiden van het plangebied heeft een duidelijk hogere ligging: tot 4 m +NAP. In deze gebieden kan geen water onder vrij verval worden ingelaten. Tot voor kort werd water voor deze hoger gelegen gebieden in tijden van droogte via eenemaal aan de zuidzijde daarvan naar hoger gelegen peilvakken gepompt. Bij een dreigend tekort aan water in de zandwinplas (gevaar voor instorten wanden zandwinplas) werd door middel van een afsluitbare duiker water vanuit de oostelijke plas ingelaten in de westelijke plas.

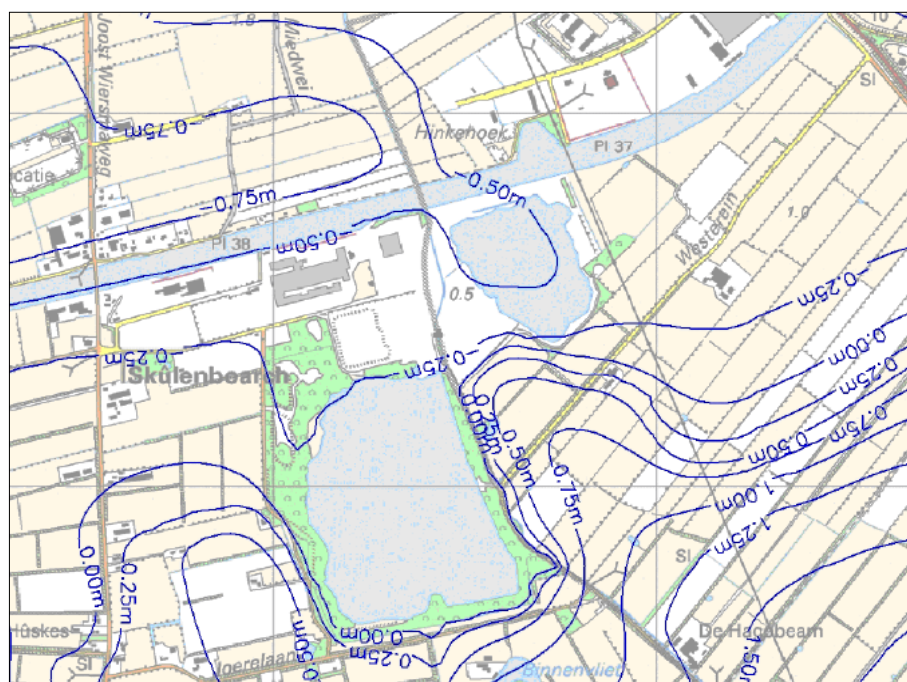

Figuur 3. Waterpeilen in het plangebied
(bron: Witteveen en Bos, 2011)

Grondwatersysteem

Het Wetterskip beschikt over gegevens over de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstanden. In het plangebied varieert de grondwaterstand tussen 0,0 en 0,5 m -NAP (zie figuur 4). In het overgangsgebied tussen de westelijke en de oostelijke plas was sprake van hogere grondwaterstanden, maar dit gebied is inmid-

dels grotendeels ontgraven. Het plangebied is relatief droog door de hoge ligging van de gronden.

Figuur 4. Grondwaterpeilen
(bron: Witteveen en Bos, 2011)

Hoofdwatgang en boezemkade

Het Prinses Margrietkanaal is een hoofdwatgang. Het Wetterskip schrijft voor het beheer en onderhoud van deze watgangen een obstakelvrije zone voor van 5 m vanaf de oever. Langs beide zijden van het Prinses Margrietkanaal loopt een boezemkade. Van de boezemkade dient de waterkerende hoogte te worden gehandhaafd. Aan beide kanten van de boezemkade hanteert Wetterskip Fryslân een obstakelvrije zone van 5 m, gerekend vanaf de teen van de kade. Werkzaamheden binnen de kernzone en obstakelvrije zone van de boezemkade zijn vergunningplichtig.

Ingrepen

In het plangebied vindt op basis van reeds eerder afgegeven beschikkingen een aantal ingrepen plaats die van invloed zijn op de waterhuishouding:

1. Er is op basis van een gedoogbeschikking van de gemeente, respectievelijk een ontgrondingsvergunning van de provincie een open verbinding tot stand gekomen tussen de oostelijke plas en het Prinses Margrietkanaal. Deze opening wordt in verband met de aanleg van de ontsluitingsweg in ieder geval uiterlijk 1 januari 2016 gesloten en mogelijk zelfs eerder. Het dichtmaken van de doorsteek wordt separaat via een waterwetvergunning opgepakt en moet worden uitgevoerd conform een herstelplan dat als voorschrift wordt verbonden aan de ontgrondingsvergunning voor de zandwinputten. Zodoende ontstaat op termijn opnieuw een situatie, waarin het water in de (dan inmiddels samengevoegde)

zandwinputten niet rechtstreeks in verbinding staat met het boezemwater van het Prinses Margrietkanaal.

2. Op basis van een door de provincie verleende ontgrondingsvergunning en binnen de kaders van de destijds ter plaatse vigerende bestemmingsplannen wordt de afscheiding tussen de westelijke en oostelijke zandwinplas verwijderd en wordt de westelijke plas aan de noordwestzijde nog enigszins uitgebreid. Hierdoor wordt het wateroppervlak vergroot.

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de volgende ingrepen mogelijk:

1. de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg langs de zuidoever van het Prinses Margrietkanaal, welke ter hoogte van de afslag Drogeham aansluit op de N 369;
2. de uitbreiding van de oostelijke zandwinplas in zuidelijke richting;
3. de aanleg van een recreatiestrand met parkeergelegenheid in de zuidoosthoek van de westelijk gelegen zandwinplas;
4. de landschappelijke inpassing, gecombineerd met de aanleg van een wandelpad.

Over deze ingrepen is al meerdere keren overlegd met het Wetterskip. Het navolgende is ontleend aan het "Voorlopig wateradvies Heechsân" van het Wetterskip Fryslân d.d. 5 juli 2012. Dit advies is opgenomen als bijlage 2.

Waterkwaliteit

De westelijke plas wordt gevoed door grondwater. Daardoor is de waterkwaliteit goed. In 2008 is een gemaal aan de zuidrand van de plas geplaatst om het agrarische achterland in tijden van droogte te voorzien van water. In de droge zomer van 2009 kwam het water zo laag dat de wanden van de put dreigden in te storten. Daarom is een afsluitbare duiker aangebracht tussen de oostelijke en de westelijke plas, die het mogelijk maakt het water van de oostelijke plas bij grote droogte in te laten in de westelijke plas. Dit gebeurt als het waterpeil in de westelijke plas lager is van -0,50 m NAP.

Door het weggraven van de afscheiding tussen de oostelijke en de westelijke plas treedt menging op van het zandwinplas-water met het water uit de Friese boezem. Dit water is relatief rijk aan voedingsstoffen. Overigens zal de exploitant het negatieve effect op de waterkwaliteit verminderen door het aanbrenge van een bellenscherm. Door de aanleg van de ontsluitingsweg wordt de verbinding naar het Prinses Margrietkanaal gesloten en zal de waterkwaliteit weer beter kunnen worden. Dit neemt echter veel tijd en de waterkwaliteit zal niet meer zo goed worden als die van de westelijke plas in de huidige situatie. Het Wetterskip adviseert te wachten met de aanleg van een zwemstrandje tot de waterkwaliteit zich voldoende heeft hersteld.

Compensatie verhard oppervlak

Het Wetterskip eist de aanleg van waterberging om de toename van de verharding te compenseren. Van het oppervlak extra verharding voor wegen en paden moet 10% worden gecompenseerd door de aanleg van water.

Er wordt circa 2,5 km nieuwe weg aangelegd; bij een gemiddelde breedte van 6 m betekent dit een toename van de verharding met 15.000 m². Daarvoor dient op basis van de compensatienorm van 10% een oppervlakte van 1500 m² nieuw water te worden aangelegd. Aan deze eis kan eenvoudig worden voldaan, doordat alleen al het wegbaggeren van de scheiding tussen de 2 zandwinplassen minimaal 4.000 m² nieuw oppervlaktewater oplevert. Door extra zandwinning aan de noordwestrand van de westelijke plas en op termijn de zuidkant van de oostelijke plas zal dit oppervlak nog aanzienlijk toenemen. Langs de ontsluitingsweg zullen nieuwe sloten worden gegraven. Overige verhardingen, zoals die met betrekking tot de aan te leggen rotonde en de kleinschalige bouw- en parkeermogelijkheden binnen de recreatiebestemming ten zuidoosten van de westelijk gelegen zandwinput zullen met bovenstaande maatregelen ook ruimschoots gecompenseerd worden.

Waterwet

Voor ingrepen in de waterhuishouding moet de initiatiefnemer tijdig een vergunning aanvragen of een melding indienen in het kader van de Waterwet. Voor het vergraven van de verbinding tussen de oostelijke en westelijke plas is hiervoor al een procedure doorlopen. Op 14 mei 2012 heeft het Wetterskip hiervoor een vergunning verleend. In voorkomende gevallen zal opnieuw een watervergunning worden aangevraagd. Dit is onder meer noodzakelijk voor de aanleg van een weg langs het Prinses Margrietkanaal.

Waterpeil

In het kader van de verstrekking van de watervergunning (14 mei 2012; zie bijlage 3) voor het vergraven van de gronden tussen de twee waterplassen is door het Wetterskip een toelichting gegeven bij de peilwijziging. Het waterpeil in de westelijke plas is nu +0,50 m NAP en wordt door het vergraven van de wal tussen de plassen verlaagd naar -0,52 m NAP. Als de waterverbinding met het Prinses Margrietkanaal weer wordt gesloten, wordt het waterpeil in beide plassen weer verhoogd naar +0,50 m NAP, met een mogelijkheid tot uitzakken tot -0,50 m NAP.

Materiaalgebruik

Het Wetterskip eist dat, om de waterkwaliteit niet negatief te beïnvloeden, moet worden voorkomen dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater komen. Daartoe moet onder meer worden gebouwd met milieuvriendelijk en duurzaam bouw materiaal. Bij de realisatie van nieuwe voorzieningen (oeverbeschoeiing, recreatieve voorzieningen, aanleg weg) zal aan de eisen van het Wetterskip worden voldaan.

Met het Wetterskip is in het verleden al bij diverse gelegenheden overlegd. Dit overleg zal bij de uitvoering van het voorliggende plan worden voortgezet.

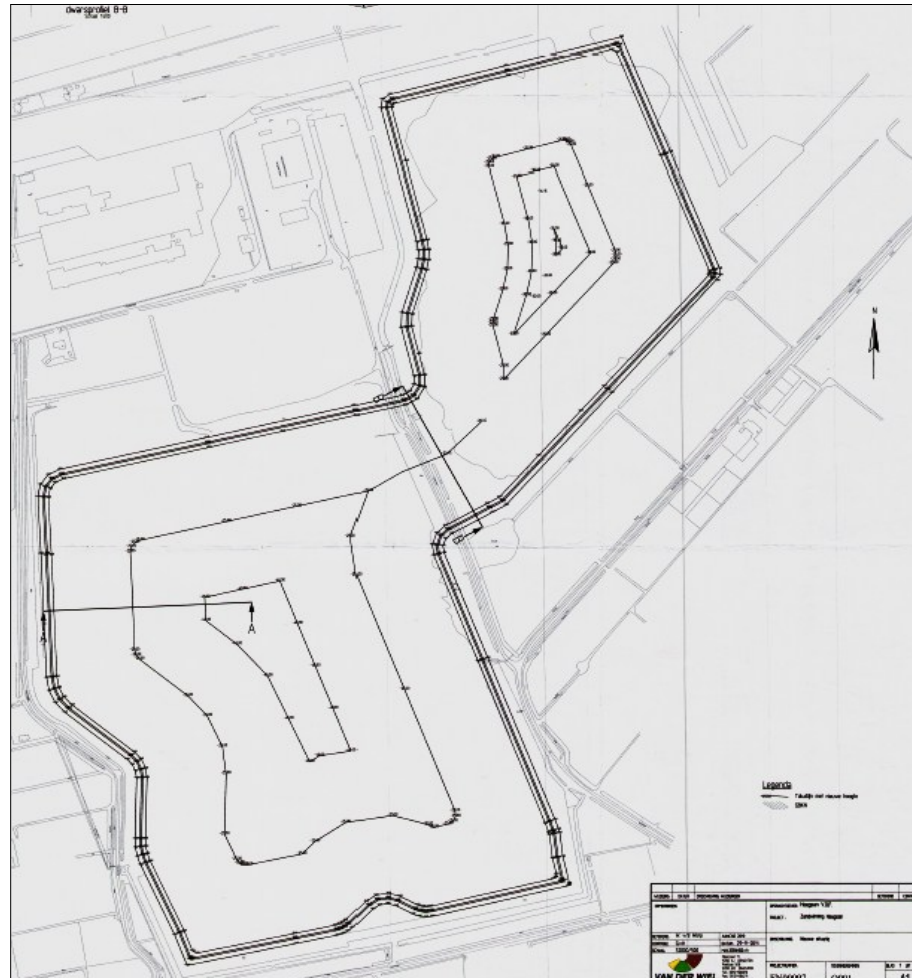
4.2

Ontgronding

Voor de ontgrondingen ter plaatse van de twee zandwinplassen zijn in het verleden (2000, 2002, 2008) de nodige ontgrondingsvergunningen aangevraagd en verkregen. In het voorliggende plan is voorzien in verdere ontgronding aan de zuidrand van de oostelijke plas. Voor de ontgronding ter plaatse van de afscheiding tussen de twee zandwinplassen en in de noordwesthoek van de westelijke plas heeft de provincie op 27 november 2012 een vergunning verleend (zie bijlage 4). Daarbij heeft door de provincie een toetsing plaatsgevonden op onder meer de volgende aspecten:

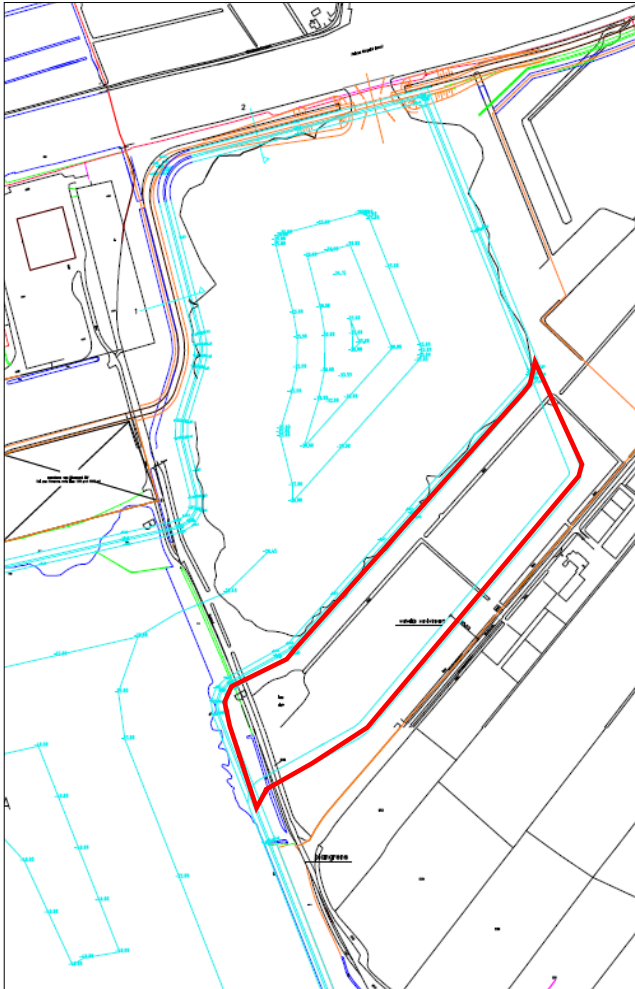
- Bestemmingsplannen: er zijn geen planologische belemmeringen voor de uitbreiding.
- Wateradvies: nadat het Wetterskip een vergunning heeft verleend, kan de ontgronding plaatsvinden.
- Stabiliteit: gewerkt moet worden volgens het vastgestelde zandwinplan en een daarop gebaseerde werkinstructie.
- Hydrologie: er zijn geen grote veranderingen in het grondwaterpeil te verwachten. Wel moet monitoring plaatsvinden met peilbuizen.
- Ecologie: blijktens uitgevoerd onderzoek zijn geen negatieve effecten te verwachten, mits de adviezen wat betreft de inrichting van Ecogroen worden gevolgd (zie paragraaf 4.3).
- Archeologie: er zijn geen archeologische waarden in het geding (zie paragraaf 4.4).
- MER: er is geen MER noodzakelijk (zie hoofdstuk 3).
- Noodzaak: het zand is nodig voor uit te voeren infrastructurele werken. Door de verbinding tussen de twee putten kunnen hopperzuigers ook de westelijke pas bereiken, waardoor meer zand over water kan worden afgevoerd en het wegennet in de omgeving minder wordt belast.
- Oeverbescherming/eindafwerking: voor zover daar eerder geen afspraken over zijn gemaakt, zullen aanvullende afspraken worden gemaakt binnen 2 jaar na verstrekking van de vergunning of bij de aanvraag voor verdere zandwinning aan de zuidkant van de oostelijke plas.

Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden. Een tweetal ingediende bezwaren is ongegrond verklaard. In het voorliggende plan wordt de vergunde ontgronding zonder meer mogelijk gemaakt. Het betreffende gebied is aangegeven in figuur 5.

Figuur 5. Gebied waarop de ontgrondingsvergunning van 27 november 2012 betrekking heeft

Voor de ontgroning aan de zuidkant van de oostelijke plas heeft de exploitant inmiddels een ontgrondingsvergunning aangevraagd bij de provincie Fryslân. Deze ontgroning betreft het gebied dat is aangegeven in figuur 6. De exploitant, de provincie Fryslân en de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel hebben in de aanloop van deze aanvraag overleg gevoerd. De eindafwerking van de plassen en oevers is vervat in een landschappelijk inpassingsplan dat onderdeel zal uitmaken van de ontgrondingsvergunning. Het landschappelijk inpassingsplan is tot stand gekomen in nauw overleg tussen de v.o.f. Heechsân, de provincie Fryslân (afdeling Ontgroningen) en de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. Dit landschappelijk inpassingsplan is als bijlage 22 bij dit bestemmingsplan gevoegd. Daarnaast is in de regels bij dit bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt de bestemming “Bedrijf - Zandwinning” te wijzigen in de bestemming ‘Water’, als de zandwinning is beëindigd.

Figuur 6. Toekomstige ontgronding zuidzijde oostelijke plas

4.3

Ecologie

Wettelijk kader

De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet (Ffw) op 1 april 2002 en de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw) op 1 oktober 2005 in de Nederlandse wet- en regelgeving verwerkt.

De Ffw is gericht op het beschermen en het behouden van de goede staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Uitgangspunt hierbij is het zogenoemde “nee, tenzij”-principe. Dit betekent dat werkzaamheden en dergelijke in beginsel niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hier op grond van een vrijstelling of ontheffing van worden afgeweken. In de Ffw is onder andere bepaald dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten te handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en fauna, gedwongen is dergelijk handelen of nalaten achterwege te laten. Dit voor zover dit in redelijkheid van

hem kan worden gevraagd. Diegene moet alle maatregelen nemen die in redelijkheid van hem kunnen worden gevraagd om die nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

De Nbw is gericht op het beschermen van (natuur)gebieden. Deze natuurgebieden betreffen onder andere de zogenoemde Speciale Beschermingzones op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Samen worden deze gebieden aangeduid als het Natura 2000-netwerk. Voor de bescherming van deze natuurgebieden is in de Nbw een uitgebreide regelgeving opgenomen.

Situatie in het plangebied

Naar de ecologische waarden in het plangebied is diverse malen onderzoek verricht:

1. In het kader van het m.e.r. is onderzoek gedaan naar natuurwaarden in het gehele studiegebied van het gebiedsontwikkelingsproject Skûlenboarch-Westkern. De resultaten zijn aangegeven in de rapportage Beschermde en bedreigde soorten binnen het zoekgebied voor het MER Skûlenboarch-Westkern (Buro Bakker Adviesburo voor ecologie B.V., Assen, 2010; bijlage 5). Dit onderzoek is in 2011 uitgebreid met een oplegnotitie, waarin nader is ingegaan op de gevolgen van de plannen voor beschermde en bedreigde diersoorten (Buro Bakker, Gevolgen voor beschermde en bedreigde natuurwaarden inrichting Skûlenboarch; bijlage 6).
2. Flora- en faunaonderzoek Uitbreiding zandwinning Skûlenboarch, Quick scan, Tonckens Ecologie, januari 2010; bijlage 7.
3. In verband met het voornemen om de oostelijke plas in zuidelijke richting uit te breiden ten behoeve van zandwinning is in 2011 onderzoek uitgevoerd door Tonckens Ecologie (Flora en faunaonderzoek Uitbreiding oostelijke plas zandwinning Skûlenboarch, Drachten, 30 september 2011; bijlage 8).
4. In verband met de uitbreiding van de westelijke put (noordwestzijde) is in 2011 onderzoek uitgevoerd door Tonckens Ecologie (Quick scan Flora en Fauna 14 november 2011; bijlage 9).
5. Eveneens in 2011 heeft ecologisch onderzoek plaatsgevonden naar de ecologische effecten van de realisatie van een verbinding tussen de oostelijke en westelijke zandwinningsplas (Flora en faunaonderzoek Verbinding oostelijke en westelijke plas zandwinning Skûlenboarch, Tonckens Ecologie, 22 november 2011; bijlage 10).
6. Ten slotte is een Inrichtingsadvies vleermuizen zandwinning Skûlenboarch, It Heechsân opgesteld (Ecogroen Advies, 19 december 2011; bijlage 11).

De laatste vier onderzoeken zijn een uitwerking van het tweede onderzoek. Het tweede onderzoek blijft daarom verder buiten beschouwing. In het navolgende wordt ingegaan op de resultaten van de overige onderzoeken. Daarbij komen alleen zaken aan de orde die relevant zijn voor onderhavig plangebied.

4.3.1

Beschouwing naar aanleiding van inventariserende Notitie beschermde en bedreigde soorten binnen het zoekgebied van het M.E.R. Skûlenboarch-Westkern (Buro Bakker 2010)

De navolgende conclusies zijn ontleend aan de Notitie beschermde en bedreigde soorten binnen het zoekgebied van het M.E.R. Skûlenboarch-Westkern (Buro Bakker 2010, bijlage 5) en een aanvullende notitie van Buro Bakker (Gevolgen voor beschermde en bedreigde natuurwaarden inrichting Skûlenboarch, 2011; bijlage 6).

Gebiedsbescherming

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Natura 2000-gebieden. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden liggen op grote afstand van het plangebied. Het gebied De Alde Feanen bevindt zich op circa 13 km afstand, het gebied De Groote Wielen op circa 14 km en het Lauwersmeer op circa 16 km.

De westkant van het bedrijventerrein Skûlenboarch ligt nabij de EHS die rondom de Burgumer Mar is gelegen. De natuurgebieden binnen het plangebied behoren niet tot de EHS, maar tot de 'Natuur buiten EHS'.

Conclusie (gebiedsbescherming)

Door de grote afstanden naar de diverse Natura 2000-gebieden, de tussenliggende bebouwing en de aanwezige infrastructuur zullen de activiteiten rondom Skûlenboarch geen effect hebben op de beschermde natuurwaarden in deze Natura 2000-gebieden. Gelet op de afstand en tussenliggende bebouwing zal er van de activiteiten rondom Skûlenboarch ook van externe werking geen sprake zijn.

Oorspronkelijk voorzagen de ontwikkelingsplannen eveneens in de invulling van de EHS door middel van een natte verbindingzone langs het tracé van het Prinses Margrietkanaal. Dit vormt als gevolg van gewijzigd Rijksbeleid echter niet langer een in dit kader te verwezenlijken opgave.

Soortenbescherming flora en fauna

In de zomer van 2009 is een volledig veldonderzoek naar het voorkomen van beschermde en bedreigde flora uitgevoerd in het gebied. Van vogels zijn in de zomer van 2009 en het voorjaar van 2010 waarnemingen verzameld. Hierbij lag de nadruk op de aanwezigheid van soorten met een jaarrond beschermde verblijfplaats. Voor deze groep is bij negatieve beïnvloeding een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Voor overige soorten is het van belang dat er tijdens het broedseizoen geen verstoring plaatsvindt. In het najaar van 2009 is gericht veldonderzoek verricht naar de Das. In de periode mei-september van 2010

zijn diverse nachtelijke veldbezoeken uitgevoerd ten behoeve van vleermuizen. In het voorjaar van 2010 is gericht veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van reptielen en amfibieën.

Naast inschattingen en gericht veldonderzoek zijn er aanvullende gegevens verzameld uit literatuurbronnen en databanken op het internet, zoals de Digitale Natuuratlas Fryslân, www.zoogdieratlas.nl en www.waarneming.nl.

Fauna

VOGELS ALGEMEEN

Het onderzoek naar vogels heeft zich toegespitst op die locaties waar soorten met een jaarrond beschermde verblijfplaatsen zijn te verwachten. Dit betreft vaste en meerjarig gebruikte horsten (nesten) voor roofvogels en soorten die gebruik maken van door de mens gecreëerde verblijfplaatsen (zoals zwaluwen) en koloniebroeders. Gedurende het onderzoek is de lijst van vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen gewijzigd. Niet meer als zodanig te beschouwen soorten zijn ijsvogel, oeverzwaluw, boerenzwaluw en zwarte kraai. Soorten die thans jaarrond bescherming genieten en in het studiegebied aanwezig zijn, zijn buizerd en huismus. Deze soorten maken respectievelijk gebruik van de brede eikensingels en overige bosschages en van menselijke bebouwing voor hun nestplaatsen. Wanneer vaste verblijfplaatsen vernietigd dreigen te worden, dient de gunstige staat van instandhouding, zowel landelijk als regionaal, beoordeeld te worden. Deze beoordeling bestaat doorgaans uit een verkenning naar voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving. Daarnaast geldt uiteraard dat deze en alle overige broedvogels in het broedseizoen strikt beschermd zijn.

WEIDEVOGELS

Een aparte categorie vormen de weidevogels. Naast bescherming door de Ffw kent de Provincie Fryslân beleid dat gericht is op de instandhouding van weidevogels. Aantasting van weidevogelgebieden dient te worden gecompenseerd. Het houtwallen- en singellandschap in het plangebied is ongeschikt voor weidevogels. In de open graslanden rond de Burgumer Mar, gelegen aan de westzijde van het plangebied, komen wel weidevogels voor.

EFFECTEN VOOR HET LEEFGEBIED VAN BROEDVOGELS

Uit het onderzoek blijkt dat er zich geen door de Flora- en faunawet jaarrond beschermde vaste verblijfplaatsen van broedvogels bevinden. De voorgenomen aanleg van beplanting betekent een vergroting van het aanbod van broedgebieden voor vogels en dan met name buizerd en ransuil. Om verstoring van broedvogels te voorkomen moeten werkzaamheden zo veel mogelijk buiten het broedseizoen plaatsvinden.

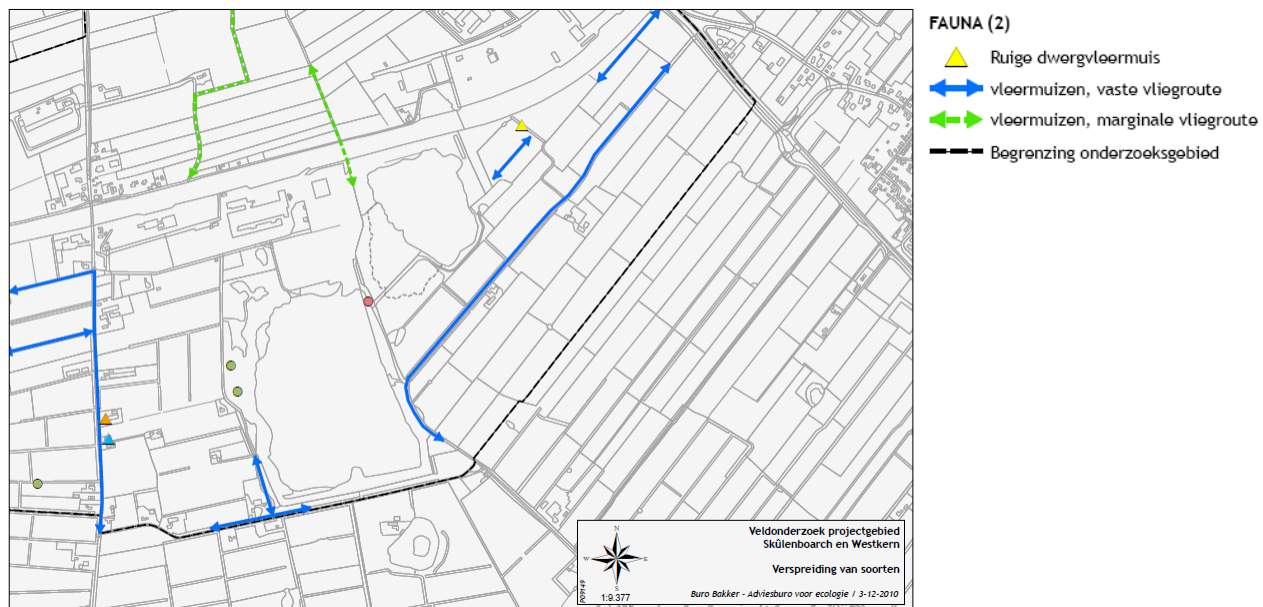
UITKOMSTEN ONDERZOEK

Zoogdieren: vleermuizen

Tijdens het veldonderzoek ten behoeve van vleermuizen zijn vier soorten in het onderzoeksgebied aangetroffen, te weten rosse vleermuis, laatvlieger, rui-gedwergvleermuis en gewone dwergvleermuis. Van de laatste drie soorten zijn ook verblijfplaatsen aangetroffen. Belangrijke vliegroutes (die door de Ffw eveneens als vaste verblijfplaatsen worden beschouwd) voor laatvlieger en dwergvleermuis bevinden zich langs en bij de Skûlenboargerwei en Westerein. Opmerkelijk genoeg worden de dykswâllen die haaks op deze wegen staan

weinig door vleermuizen gebruikt. Wel worden elzensingels parallel aan het Prinses Margrietkanaal aan de zuidzijde gebruikt als vliegrouete. De genoemde vliegrouetes worden door meerdere soorten en/of door substantiële aantallen vleermuizen gebruikt (meer dan 30 exemplaren per avond).

Figuur 7. Kaartfragment verspreiding van soorten, faunakaart 2 (bron: Buro Bakker, 2010)

Met de beoogde ingrepen gaan geen vaste verblijfplaatsen en/of vliegrouetes verloren. Bestaande vliegrouetes worden ontzien of juist versterkt. De aanleg van beplanting betekent dat de foerageermogelijkheden voor vleermuizen worden uitgebreid, omdat deze als vliegrouete kunnen dienen en er meer luwe foerageerplekken ontstaan.

EFFECT LEEFGEBIEDEG

Overige zoogdieren

Er zijn geen verblijfplaatsen van matig tot zwaar beschermde soorten (categorie 2 en 3 van de Flora- en faunawet) aangetroffen. Op basis van de uitgevoerde onderzoeken kan aangenomen worden dat de das geen vaste verblijfplaats heeft in het plangebied. De uitbreiding van de zandwinputten heeft mogelijk wel een negatief effect op de rode lijstsoorten wezel en hermelijn. Met de uiteindelijke inrichting van het gebied ontstaat er voor deze soorten echter ook weer nieuw leefgebied. Per saldo zal het er voor deze soorten niet slechter op worden.

De gunstige staat van instandhouding van licht beschermde soorten als veldmuis, bosspitsmuis en egel is niet in het geding. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen. Het projectgebied wordt na afronding van de werkzaamheden weer geschikt als leefgebied.

Amfibieën, reptielen, vissen, insecten

Er zijn geen strikt beschermde amfibieën, reptielen, vissen en insecten aange- troffen. Schade aan algemene, maar licht beschermde soorten als bruine kik- ker en bastaardkikker zijn niet geheel te voorkomen. Ook hiervoor geldt echter een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen. De gunstige staat van instandhou- ding is niet in het geding. Na afronding van de werkzaamheden wordt het ge- bied weer geschikt als leefgebied.

Conclusie ten aanzien van fauna

LEEFGEBIED BROEDVOGELS

De impact van het planvoornemen op jaarrond beschermde nestplaatsen en bedreigde vogelsoorten is nihil.

LEEFGEBIED VAN
OVERIGE FAUNA

Het planvoornemen brengt slechts beperkte schade toe aan populaties van licht beschermde en niet bedreigde soorten als veldmuis, egel, mol, bruine kikker en bastaardkikker. Daarnaast zullen de rode lijstsoorten wezel en her- melijn mogelijk tijdelijk een negatief effect ondervinden. De uiteindelijke in- richting van het terrein leidt echter tot verbetering van de leefgebieden voor de genoemde soorten. Dit geldt ook voor vleermuizen. De gunstige staat van instandhouding van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en insecten is niet in het geding.

Flora

In het kader van het MER heeft een nader onderzoek plaatsgevonden naar be- schermde en bedreigde soorten in het gebied waarop het MER betrekking had. In de oeverzone dan wel de waterlijn van de zandwinplassen werden enkele bedreigde rode lijst-plantensoorten aangetroffen: dubbelloof, dwergbloem, dwergvlas, echt duizendguldenkruid, stijve ogentroost en rond wintergroen. In de toekomst zullen in de oeverzone van de nieuw ingerichte zandwinplassen altijd geschikte locaties voor deze plantensoorten aanwezig zijn. Dit speelt in de huidige situatie ook al: met name de pioniersoorten dwergbloem en dwerg- vlas zijn reeds langjarig rond de zandwinplassen aanwezig, ondanks de exploi- tatie van het gebied.

Rond de zandwinplassen komen geen kwelgerelateerde vegetaties voor. Nega- tieve effecten zijn niet aan de orde.

Conclusies ten aanzien van flora

Het planvoornemen leidt niet tot beïnvloeding van beschermde of bedreigde flora of (kwel)vegetaties.

4.3.2

Flora- en faunaonderzoek uitbreiding oostelijke zandwinplas (Tonckens Ecologie 30 september 2011, bijlage 8)

Dit onderzoek betreft de ecologische effecten van uitbreiding van de oostelijke zandwinplas met twee agrarische percelen aan de zuidzijde ervan. Geconcludeerd werd dat wat betreft de zwaar beschermde soorten vooral aandacht moet worden besteed aan de vleermuis. In dit onderzoek wordt behalve de eerdergenoemde soorten (Buro Bakker 2010) ook melding gemaakt van de aanwezigheid van de watervleermuis.

De volgende aanbevelingen worden geformuleerd:

1. De bomenlaan tussen de twee zandwinplassen moet als belangrijke structuur, waarlangs vleermuizen vliegen of jagen, in stand worden gehouden. (NB. Deze bomenlaan is inmiddels verdwenen, waardoor deze aanbeveling in het kader van dit bestemmingsplan niet meer relevant is)
2. Bij verwijdering van de elzensingel die langs de oostelijke plas loopt, moet worden gezorgd voor een goede compensatie.

Onder deze omstandigheden hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Bij het winnen van zand moet rekening worden gehouden met de broedperiode van oeverzwaluw en ijsvogel. Om vestiging van deze vogels in delen van het gebied met zandwinning te voorkomen, kan worden overwogen elders een broedmogelijkheid voor deze vogels te creëren.

4.3.3

Quick scan Flora en Fauna (Tonckens Ecologie 14 november 2011; bijlage 9)

Deze Quick scan heeft betrekking op de noordwestelijke uitbreiding van de op grondgebied van Tytsjerksteradiel gelegen zandwinplas. Belemmeringen ten aanzien van flora en fauna komen er niet uit naar voren. Wel wordt aanbevolen om een alternatieve oeverzwaluwwand aan te bieden op een daarvoor geschikte plaats.

4.3.4

Flora- en faunaonderzoek verbinding oostelijke en westelijke plas zandwinning Skûlenboarch (Tonckens 22-11-2011; bijlage 10)

Door het verbinden van de twee plassen gaat een broedplaats voor oeverzwaluwen verloren. Geadviseerd wordt tijdig een nieuwe wand voor deze soort te realiseren. Zoals ook in de voorgaande onderzoeken is geconstateerd, is de bomenlaan op de strook tussen de twee zandwinputten een belangrijke vliegroute en dan vooral voor de watervleermuis. Het verwijderen van de bomenrij

heeft tot gevolg dat een deel van het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis verloren gaat. (NB. Zoals eerder opgemerkt is deze bomenlaan inmiddels verdwenen)

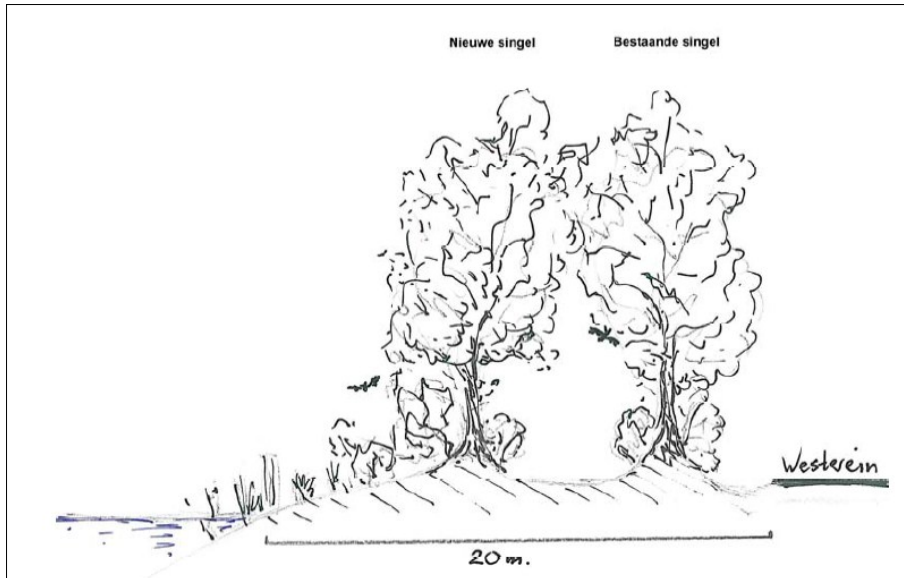
Ter compensatie worden de volgende maatregelen aanbevolen (zie ook figuur 8):

1. De bomenlaan tussen de beide zandwinplassen moet over een zo groot mogelijke lengte in stand blijven Dit kan worden bereikt door de verbinding zo veel mogelijk aan de noordzijde, de kant van het bedrijventerrein aan te leggen. (NB. Omdat de bomenlaan niet meer bestaat is deze conclusie niet meer relevant)
2. De dwarssingel en de singel langs de Westerein krijgen een belangrijke functie als alternatieve vliegroute voor vleermuizen. De singel langs de Westerein moet daartoe worden verbreed met bomen en struiken.
3. Tussen de genoemde singel en de oever van de uit te breiden oostelijke plas moet een kruidenrijke vegetatie worden gecreëerd.

Figuur 9. Inrichting van de zuidrand van de oostelijke plas ten behoeve van een vliegroute voor vleermuizen (bron: Ecogroen)

Figuur 10. Inrichting dubbele boomwal zuidrand oostelijke plas (bron: Ecogroen)

In het voorliggende plan wordt rekening gehouden met de aangegeven groenzone aan de zuidrand van de oostelijke plas.

Kapvergunningen

Door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie zijn op 26 januari 2012 kap meldingen ex. Artikel 2 Boswet geaccepteerd voor de kap van een groot aantal bomen in het plangebied.

4.3.6

Eindconclusie ecologie

Op basis van alle uitgevoerde ecologische onderzoeken in het plangebied kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Ecologische waarden staan de realisatie van het plan niet in de weg, mits een aantal maatregelen worden getroffen:

1. Het is wenselijk bestaande groeiplaatsen van rode lijstsoorten in stand te houden en als dat niet mogelijk is, bij uitbreiding van de plassen de pioniersituatie met lemig zand opnieuw te creëren.
2. Ingrepen dienen zo veel mogelijk buiten de broedtijd van vogels plaats te vinden. Als nesten van (oever)zwaluwen en buizerds verloren gaan, verdient het aanbeveling dat er een alternatief wordt geboden.
3. Vliegroutes van vleermuizen aan de zuidrand van de oostelijke plas moeten worden gewaarborgd door een opgaande beplanting te handhaven dan wel aan te brengen; ook moet geen verlichting langs de weg Westerein worden aangebracht.
4. Het is wenselijk om in of buiten het plangebied een alternatieve broedgelegenheid te creëren voor oeverzwaluwen.

Hiermee zal bij de uitwerking van de plannen rekening worden gehouden.

4.4

Archeologie en cultuurhistorie

Wettelijk kader

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologische erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde “veroorzakerprincipe”. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden. Dit is op nationaal niveau vertaald in de Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ) die op 1 september 2007 van kracht is geworden. Met name de Monumentenwet is door de WAMZ aangepast en gaat concreet in op de bescherming van archeologische waarden in planologische procedures. In deze ruimtelijke onderbouwing is hiermee rekening gehouden.

Sinds 1 januari 2012 schrijft artikel 3.1.6, lid 2a van het Besluit ruimtelijke ordening voor dat in een ruimtelijk plan, waarvoor geen milieueffectrapport wordt opgesteld, moet worden aangegeven op welke wijze met de met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Hierop wordt in het navolgende ingegaan.

Situatie in het plangebied

Ook wat betreft archeologie heeft een aantal onderzoeken in het plangebied plaatsgevonden:

- RAAP-rapport 2092: Bedrijventerreinen Skûlenboarch en Westkern. Gemeenten Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen. Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend onderzoek (RAAP-rapport 2092, 2010; bijlage 12);
- Drogeham, Zandwinning Westerein, een inventariserend archeologisch veldonderzoek (De Steekproef, 2009, rapport 2009-06/07; bijlage 13);
- Drogeham Zandwinning It Heechsân, gemeente Achtkarspelen, een archeologisch proefsleuvenonderzoek (De Steekproef, rapport 2011-04/06; bijlage 14);
- Heechsân, uitbreiding zandwinning, een inventariserend archeologisch veldonderzoek (De Steekproef, 2011-11/14; bijlage 15. Dit betreft de noordwestzijde van de westelijke put.

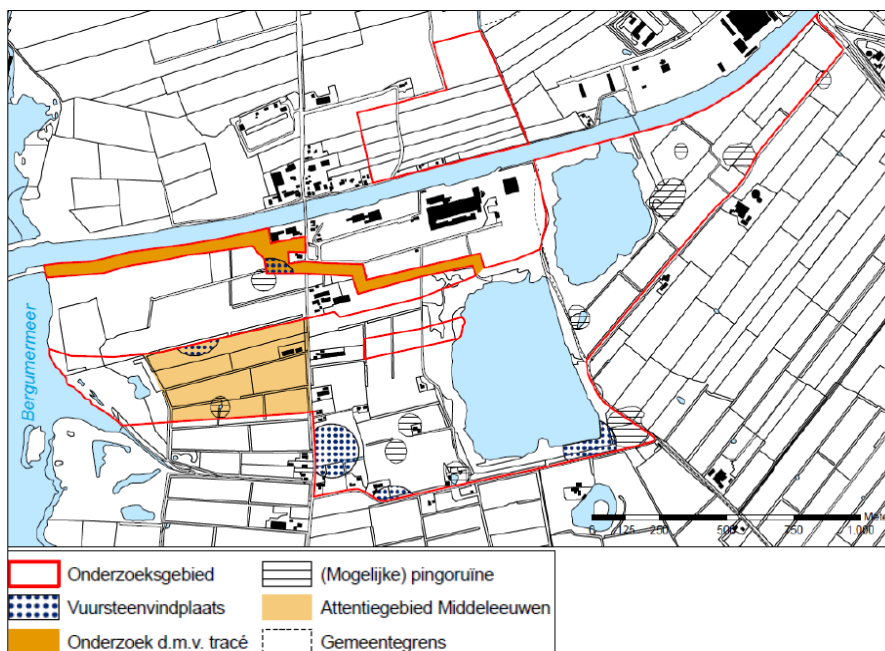
4.4.1

Archeologisch onderzoek hele gebied 2010 (RAAP-rapport 2092; bijlage 12)

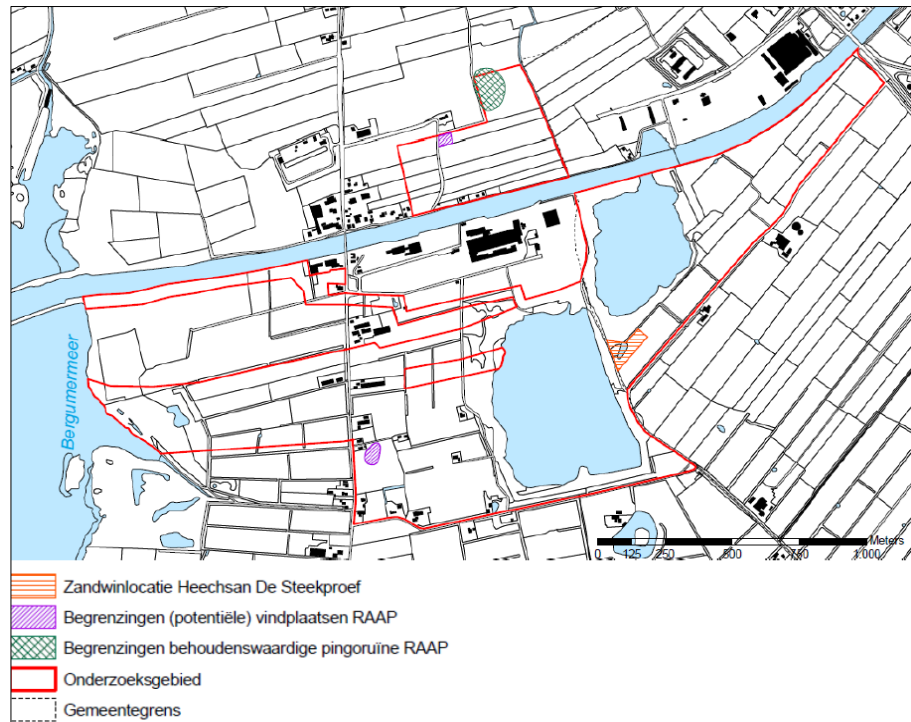
De navolgende tekst is ontleend aan het RAAP-rapport.

In het plangebied van het voorliggende plan ligt een vuursteenvindplaats uit de Steentijd-Bronstijd aan de zuidostrand van de westelijke plas (zie figuur 11). Ter hoogte van de (veronderstelde) vuursteenvindplaats zijn geen aanwijzingen voor behoudenswaardige waarden in de ondergrond aangetroffen.

Van de als (potentiële) pingoruïnes bestempelde locaties, bleek slechts één locatie daadwerkelijk een pingoruïne. Deze locatie (direct ten oosten van de oostelijke zandwinput, zie figuur 12) betreft een ondiepe pingoruïne met een zandige organische vulling. Ook bevindt de pingoruïne zich in een voor bewoning onaantrekkelijk laaggelegen gebied. Op grond van de matige archeobotanische waarde en de lage archeologische verwachting wordt de pingoruïne door RAAP niet behoudenswaardig geacht en wordt geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Figuur 11. Uitgangspunten archeologisch onderzoek

Figuur 12. Onderzochte gebieden en archeologische vindplaatsen

Een pingoruïne (in het RAAP-rapport 2092 aangeduid met cijfer 5 en gelegen aan de oostkant van de afscheiding tussen de beide zandwinputten) is door RAAP niet onderzocht omdat tijdens eerder onderzoek door Bongers&Jelsma (2009) reeds vastgesteld is dat het een pingoruïne betrof. Het hierna te noemen onderzoek van De Steekproef heeft daarop betrekking, evenals het Aanvullend proefsleuvenonderzoek van De Steekproef (2011; paragraaf 4.4.4).

4.4.2

Uitbreiding oostelijke zandwinput (De Steekproef, 2009-06/07; bijlage 13)

Een deel van het plangebied is in het kader van de uitbreiding van de oostelijke zandwinput (zandwinput Heechsân) in opdracht van Zandexploitatie Heechsân v.o.f. in 2009 door archeologisch onderzoeks- en adviesbureau De Steekproef onderzocht. Hierbij zijn een pingoruïne, (gedeeltelijk) intacte podzolbodems en een (mesolithische) kling aangetroffen. Op deze locaties is bij realisatie van de voorgenomen plannen vervolgonderzoek nodig. De pingoruïne heeft een veenvulling van maximaal 1,5 m. De veelvuldige aanwezigheid van goed ontwikkelde podzolen direct om de pingoruïne heen duiden er op dat de pingoruïne relatief laat gevuld is met veen, waarmee de pingoruïne dus potentieel over waardevolle (neolithische) veenlagen beschikt. Om tot een goede waardstelling van de waarde van de pingoruïne te komen wordt geadviseerd tot het nemen van een 14C-datering van de top van het onverstoord veenpakket, op de ten opzichte van NAP meest hooggelegen locatie. Ten oosten van de pingoruïne is een (mesolithische) kling gevonden. Rond de vindplaats van de kling zijn echter nog onvoldoende boringen gezet om een goed beeld te verkrijgen

van de bodemopbouw ter plaatse. Er dienen daarom alsnog enkele (mega)boringen rond de vondstlocatie van de kling te worden gezet. Ten slotte zijn er ten zuiden van de pingoruïne over een relatief lang traject (deels) intacte podzolen aangetroffen: hier dient een aanvullend proefsleuvenonderzoek te worden uitgevoerd. Op grond van dit aanvullende boor- en proefsleuvenonderzoek dient door het bevoegd gezag een beslissing te worden genomen over de behoudenswaardigheid van de (potentiële) vindplaats. Op de resultaten van dit vervolgonderzoek wordt in het vervolg van deze paragraaf nader ingegaan.

IJzertijd-middeleeuwen

Skûlenboarch

Binnen het attentiegebied Middeleeuwen zijn in de boringen geen aanwijzingen aangetroffen voor archeologische vindplaatsen. Alle bodemontsluitingen (molshopen, slootkanten en dergelijke) zijn gecontroleerd op vondstmateriaal. Hierbij zijn geen vondsten gedaan.

Oostelijke zandwinput

Bij het onderzoek door De Steekproef zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor archeologische vindplaatsen uit de ijzertijd-middeleeuwen.

4.4.3

Uitbreiding zandwinning aan de noordwestzijde van de westelijk gelegen zandwinput (De Steekproef 2011-11/14; bijlage 14)

Volgens de samenvatting van dit rapport geven de resultaten van het uitgevoerde onderzoek geen aanleiding tot het adviseren van beschermde en/of beperkende maatregelen of archeologisch vervolgonderzoek. De bodem in dit deelgebied bleek al in sterke mate te zijn verstoord en archeologische indicatoren werden niet aangetroffen.

4.4.4

Aanvullend proefsleuvenonderzoek (De Steekproef, 2011-04/06; bijlage 15)

Naar aanleiding van de onderzoeken uit 2009 en 2010 heeft aanvullend onderzoek plaatsgevonden ter plekke van een voormalige pingoruïne in het gebied ten zuiden van de oostelijke plas. Dit onderzoek bestond uit het graven van een drietal proefsleuven. Hier werden geen archeologisch interessante grondsporen gevonden en evenmin werden vondsten gedaan. De top van het resterende veen in het hart van de pingoruïne is maximaal 60 jaar oud. De ruïne is in het verleden uitgeveend en is nu weer aan het dichtgroeien. Er is geen reden voor verder archeologisch onderzoek; het gebied kan worden vrijgegeven voor het winnen van zand.

4.5

Milieu

4.5.1

Wegverkeerslawaai

De Wet geluidhinder bepaalt dat de geluidbelasting op gevels van woningen en andere geluidsgevoelige objecten niet hoger mag zijn dan een in de wet bepaalde norm. In veel gevallen is deze norm 48 dB.

In de wet is aangegeven wanneer een weg zoneplichtig is. Elke weg heeft in principe een zone, behoudens:

- wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied;
- wegen waarvoor een maximum snelheid geldt van 30 km/uur.

Bij een weg met twee rijstroken is de zonebreedte buiten stedelijk gebied 250 m en binnen stedelijk gebied 200 m. Indien binnen een geluidzone nieuwe geluidsgevoelige objecten, zoals woningen, worden gerealiseerd, of bij realisatie van een nieuwe weg, moet door middel van akoestisch onderzoek worden vastgesteld of aan de grenswaarden uit de Wet Geluidhinder wordt voldaan.

In het plangebied wordt een nieuwe weg aangelegd van de N369 naar Skûlenboarch. In het kader van het voorliggende bestemmingsplan heeft door het Servicebureau De Friese Wouden een akoestisch onderzoek plaatsgevonden in verband met de voorgenomen aanleg van de rotonde in de N369 en de nieuwe ontsluitingsweg. De resultaten hiervan zijn opgenomen in de nota Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai ten behoeve van de aanleg van een nieuwe rotonde in de N369 en een nieuwe ontsluitingsweg naar industrieterrein Skûlenboarch, Servicebureau De Friese Wouden, Drachten, 25 februari 2013). Dit rapport is opgenomen als bijlage 16.

In het onderzoek stonden twee vragen centraal:

1. Is wat betreft de aanleg van een rotonde sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder? Hiervan is sprake indien het geluidniveau aan de gevels van geluidsgevoelige objecten met 2 dB of meer toeneemt.
2. Leidt de aanleg van de nieuwe ontsluitingsweg tot overschrijding van de grenswaarden voor het wegverkeerslawaai?

Ad 1.

Is sprake van een reconstructie ter hoogte van de rotonde?

Uit het onderzoek blijkt dat geen sprake is van een toename van de geluidbelasting van afgerond 2 dB of meer. De verkeersintensiteit in het maatgevende jaar 2023 is weliswaar hoger dan in 2013, maar de aanleg van de rotonde heeft tot gevolg dat de verkeerssnelheid wordt beperkt. Daardoor treedt per saldo niet een toename, maar een afname van de geluidbelasting wat betreft weg-

verkeer aan de gevel van de nabijgelegen woningen op. Er is dus geen sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder.

Ad 2.

Leidt de nieuwe weg tot overschrijding van grenswaarden voor het wegverkeerslawaaï?

Het maximaal toelaatbare geluidniveau aan de gevel van geluidgevoelige bestemmingen als woningen is 48 dB. Uit het onderzoek blijkt dat de 48 dB-contour rond de nieuwe weg op circa 20 m van het hart van de nieuwe weg ligt. Binnen deze grens liggen geen geluidgevoelige bestemmingen.

Conclusie

Het voorliggende plan mag wat betreft het aspect wegverkeerslawaaï uitvoerbaar worden geacht.

4.5.2

Scheepvaartlawaaï

Geconstateerd kan worden dat het planvoornemen niet relevant is voor de geluidproductie door scheepvaartverkeer op het Prinses Margrietkanaal.

4.5.3

Hinder van en voor bedrijvigheid

Op grond van de Wet Milieubeheer zijn bedrijven en instellingen verplicht te voldoen aan de eisen van een AMvB, dan wel een milieuvergunning te hebben voor de exploitatie van het bedrijf, waarbij rekening gehouden dient te worden met de omliggende woonbebouwing. Door middel van de milieuwet- en regelgeving wordt (milieu)hinder in woongebieden zo veel mogelijk voorkomen.

Geluid

De bedrijventerreinen Westkern in de gemeente Achtkarspelen en Skûlenboarch in de gemeente Tytsjerksteradiel zijn zogenoemde geluidgezoneerde terreinen. Op deze terreinen mogen zich conform het bepaalde in artikel 40 juncto artikel 1 van de Wet geluidhinder bedrijven vestigen die veel geluid produceren. Voor elk van de terreinen geldt een geluidcontour, waarmee de geluidproductie van de bedrijven is begrensd. De beide geluidcontouren zijn, voor zover ze binnen het plangebied vallen, aangegeven op de verbeelding. Nieuwe bedrijven op het terrein ten noorden van de westelijke plas, dat onderdeel uitmaakt van het bedrijventerrein Skûlenboarch, zullen qua geluidproductie moeten passen binnen de geluidruimte van de beide bedrijventerreinen.

Een westelijke uitbreiding van het bedrijventerrein Westkern met een nieuw nat bedrijventerrein heeft mogelijk gevolgen voor de geluidcontour. In het voorliggende plan wordt hier vooralsnog geen rekening mee gehouden.

Gevaar, geur, stof

De bedrijven die zich kunnen vestigen op het nieuwe deel van bedrijventerrein Skûlenboarch ten noorden van de westelijke plas kunnen behalve wat betreft geluid ook hinder veroorzaken ten gevolgen van gevaar, geur en stof. Op het terrein zijn echter alleen bedrijven toegestaan tot en met categorie 3.2 uit de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering, alsmede betonwarenfabrieken. Voor bedrijven tot en met categorie 3.2 geldt een wenselijke afstand van minimaal 100 m tot gevoelige functies. Voor betonwarenfabrieken gelden voor het aspect stof wenselijke afstanden tot gevoelige functies als woningen van maximaal 200 m. Het nieuwe terrein ligt op minimaal 300 m van bestaande woningen. Deze woningen liggen bovendien deels achter het bestaande industrieterrein Skûlenboarch.

Wat betreft de aspecten geur en gevaar geldt voor betonwarenfabrieken een wenselijke afstand tot gevoelige functies van 50 m. Aan deze eis wordt ruimschoots voldaan.

Conclusie

Het voorliggende plan mag wat betreft het aspect hinder van bedrijven uitvoerbaar worden geacht.

4.5.4

Geluid zandwinning

Naar het effect van de uitbreiding van zandwinning voor de omliggende geluidgevoelige bestemmingen is in 2011 en 2012 onderzoek uitgevoerd door WNP Raadgevende Ingenieurs.

De resultaten zijn opgenomen in de nota's Akoestisch onderzoek fase 2 zandwinlocatie Schuilenburg te Skûlenboarch (rapport 6111252.R02, 1 februari 2012; bijlage 17) en Akoestisch onderzoek zandwinlocatie Schuilenburg te Skûlenboarch (rapport 6111252.R01b, 1 mei 2012; bijlage 18).

AKOESTISCH ONDERZOEK
FASE 2

Het eerste onderzoek heeft betrekking op de geluidproductie bij ontgroning van de zuidelijke rand van de oostelijke plas. Conclusie is dat wordt voldaan aan de van toepassing zijnde richtwaarden voor de omliggende woningen, met uitzondering van de woning Westerein 5. Voor deze woning wordt als gevolg van de zandwinning een geluidniveau van 49 dB(A) in de dagperiode, 42 dB(A) in de avondperiode en 34 dB(A) in de nachtperiode berekend. De berekende geluidsniveaus zijn vergunbaar op grond van een bestuurlijk afwegingsproces. Daarbij moet in de beschouwing worden betrokken dat de maximale geluidbelasting optreedt bij ontgroning van het noordoostelijke deel van het gebied. Bij de ontgroning van het centrale en zuidwestelijke deel ligt het geluidniveau 4 tot 7 dB(A) lager.

Voorafgaand aan de ontgroning wordt de bovengrond ontgraven. Dit valt onder de werkingssfeer van de Circulaire Bouwlawaai. Ter plaatse van de woning Westerein 5 wordt aan de van toepassing zijnde normen voldaan.

De maximaal optredende geluidniveaus van het ontgraven van de bovengrond en de zandwinning zijn niet hoger dan de algemene grenswaarden van 70 dB(A) in de dagperiode, 65 dB(A) in de avondperiode en 60 dB(A) in de avondperiode.

Het onderzoek naar de eerste fase van de ontgroning betreft de noordwestelijke uitbreiding van de westelijke plas en het ontgronden van de afscheiding tussen de twee zandwinputten. Uit de berekeningen blijkt dat ter plaatse van de maatgevende woning aan de Mounekamp 1 wordt voldaan aan de grenswaarde van L_{eq} van 60 dB(A) in de dagperiode. Ook hier geldt:

- dat de berekende geluidsniveaus vergunbaar zijn op grond van een bestuurlijk afwegingsproces;
- dat de maximale geluidniveaus vanwege de activiteiten (inclusief het afgraven van de bovengrond) niet hoger zijn dan de algemene grenswaarden.

AKOESTISCH ONDERZOEK
FASE 1

Conclusie

Conclusie is dat het geluid van de zandwinning de realisatie van het plan niet in de weg staat.

4.5.5

Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overall, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. De ministerraad heeft op voorstel van de minister van VROM ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

NSL/NIBM

Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Het voorliggende plan leidt per saldo niet tot meer verkeersbewegingen. Het effect op de luchtkwaliteit is eerder positief dan negatief, omdat vrachtverkeer geen gebruik meer hoeft te maken van de Joost Wiersmawei en de Jis-teboerewei en geen lange wachttijden voor het (vracht)verkeer meer optreden voor de brug over het Prinses Margrietkanaal. Het plan mag worden beschouwd als 'niet in betekende mate'.

Conclusie

Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan achterwege blijven. Dit volgt ook uit het onderzoek in het kader van de MER, waarin rekening wordt gehouden met uitbreiding van bedrijventerrein Westkern: bij geen van de onderzochte varianten vindt een overschrijding van normen plaats.

4.5.6

Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. *Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)*

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS)*

De circulaire is van toepassing op bestemmingsplannen die liggen binnen de invloedsgebieden van transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen.

3. *Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)*

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

4. *Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)*

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

In het Bevi, Bevb en de circulaire is onder andere een verantwoordingsplicht GR opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat in bepaalde gevallen een wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd en verantwoord voor het externe veiligheidsaspect door het bevoegd gezag.

VERANTWOORDINGS-
PLICHT

Het Bureau Externe Veiligheid Fryslân heeft in het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 Bro in juli 2013 een advies uitgebracht over externe veiligheid in relatie tot voorliggend bestemmingsplan (zie ook paragraaf 6.2.2). Dit advies is in voorliggende paragraaf verwerkt. Het advies zelf is als bijlage 19 bij deze toelichting opgenomen.

ADVIES BEVF

Voordat het voorontwerpbestemmingsplan in procedure is gebracht, hebben gemeente Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel Brandweer Fryslân gevraagd om advies uit te brengen inzake het extern veiligheidsaspect van dit bestemmingsplan (bijlage 20 bij deze toelichting). De brandweer heeft destijds geadviseerd om recreatie niet mogelijk te maken binnen de 10⁻⁶-PR-contour en om het recreatiegebied niet verder te vergroten buiten hetgeen nu op de plankaart aan recreatie mogelijk wordt gemaakt (bijvoorbeeld door het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid om zandwinning in recreatiegebied te wijzigen, na te laten), teneinde het extern veiligheidsrisico voldoende te beperken. Verder adviseert de brandweer om bij de inrichting rekening te houden met goed vluchtroutes voor zelfredzame personen en om de inrichting van het (recreatie)gebied via een inrichtingstekening te verduidelijken. Aan bovenstaande adviezen is gehoor gegeven. Verder adviseert de brandweer om te onderzoeken op welke wijze het plaatsgebonden risico kan worden verkleind en om het groepsrisico nader te verantwoorden.

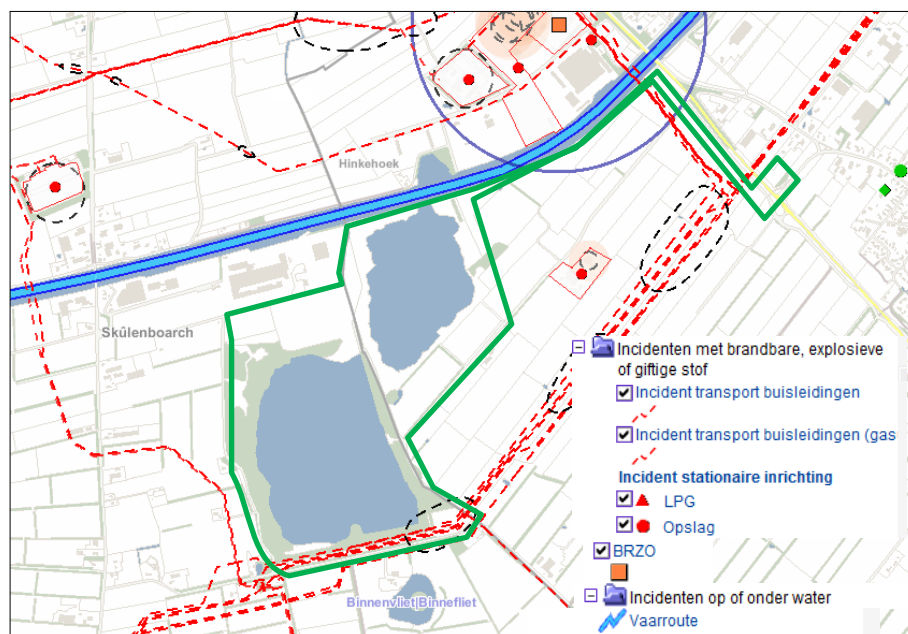
ADVIES BRANDWEER
FRYSLÂN

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 Bro heeft de Brandweer Fryslân een definitief advies gegeven (zie ook paragraaf 6.2.2). Dit advies is in voorliggende paragraaf verwerkt. Het advies zelf is als bijlage 21 bij deze toelichting opgenomen.

Situatie Skûlenboarch

In het plangebied zijn risico's voor de externe veiligheid verbonden aan:

- inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden (een gasmengstation en een meet- en regelstation);
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen (leidingen van de NAM en de Gasunie);
- transport van gevaarlijke stoffen over de weg (N369);
- transport van gevaarlijke stoffen over water (Prinses Margrietkanaal).

Figuur 13. Uitsnede Risicokaart.nl
(plangrens globaal in groen aangegeven)

Inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden

GASMENGSTATION

Aan de Westkern 2 in Kootstertille bevindt zich een gasmengstation van N.V. Nederlandse Gasunie (verder: Gasunie). Hoewel het station buiten het plangebied is gesitueerd, valt het invloedsgebied deels over het plangebied. Het station valt onder het Bevi. Voor het gasmengstation is door Gasunie¹ een QRA uitgevoerd. Uit de berekening kan worden geconcludeerd dat geen PR 10⁻⁶ contour bestaat. Voor het gasmengstation geldt een invloedsgebied van 500 meter dat deels over het plangebied valt. Het conservatief berekende GR is echter lager dan de oriëntatiewaarde.

CONCLUSIE

Geconcludeerd kan worden dat het gasmengstation in Kootstertille geen belemmering vormt voor onderhavig plan.

MEET- EN REGELSTATION

Aan de Joerelaan 2 in Eastermar bevindt zich een meet- en regelstation van Gasunie. Hoewel dit station als een risicovolle inrichting wordt beschouwd valt het niet onder het Bevi. Het plangebied ligt op 17 m van het gasdrukmeet- en regelstation en valt daarmee binnen de veiligheidsafstand van 25 m. De be-

stemming binnen de veiligheidsafstand is Groen. Hierbinnen bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare objecten.

Geconcludeerd kan worden dat het meet- en regelstation in Eastermar geen belemmering vormt voor onderhavig plan.

CONCLUSIE

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

In en in de nabijheid van het plangebied lopen diverse hogedruk aardgastransportleidingen van Gasunie en NAM. Omdat sprake is van hogedruk aardgastransportleidingen is het Bevb van toepassing.

Voor de gasleidingen is de PR-contour berekend. Uit de berekeningen en de risicokaart blijkt dat slechts één van de aardgastransportleidingen een PR 10^{-6} contour heeft. Deze contour ligt grotendeels over het recreatiegebied. Dit recreatiegebied is op grond van het Bevb en het Bevi aan te merken als een beperkt kwetsbaar object. Voor een beperkt kwetsbaar object geldt een richtwaarde. In situaties waarin beperkt kwetsbare objecten in de nabijheid van risicovolle activiteiten worden toegelaten, dient aan de PR 10^{-6} richtwaarde te worden getoetst. Van een richtwaarde mag het bevoegd gezag afwijken, maar slechts indien gewichtige redenen daartoe aanleiding geven. Daarvan is in onderhavige situatie geen sprake.

ÉÉN GASLEIDING MET PR 10^{-6} CONTOUR

Het is belangrijk dat in het bestemmingsplan wordt geborgd dat binnen de PR 10^{-6} contour geen (beperkt) kwetsbare objecten gevestigd kunnen worden. Geadviseerd wordt om in het bestemmingsplan te borgen dat geen bebouwing wordt toegelaten binnen de PR 10^{-6} contour van de transportleidingen van Gasunie en NAM.

PLAATSGEBONDEN RISICO

Geconcludeerd kan worden dat de PR 10^{-6} contour een belemmering vormt voor onderhavig plan. Geadviseerd wordt om de functie 'Recreatie - Dagrecreatie' niet binnen de PR 10^{-6} contour toe te staan.

CONCLUSIE

Conform artikel 14, lid 1 van het Bevb dient een bestemmingsplan de ligging weer te geven van de in het plangebied aanwezige buisleidingen alsmede de daarbij behorende belemmeringenstrook ten behoeve van het onderhoud van de buisleiding. De belemmeringenstrook bedraagt ten minste 5 meter aan weerszijden van een buisleiding, gemeten vanuit het hart van de buisleiding.

In het bestemmingsplan voor het grondgebied van Tytsjerksteradiel ligt de bestemming 'Recreatie - 2' in haar geheel buiten genoemde contour. De gronden ter plaatse van de risicocontour hebben de bestemmingen 'Groen' en 'Agrarisch - Cultuurgrond'. De regels van deze bestemmingen sluiten het oprichten van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten uit. Daarnaast zijn er mogelijkheden om de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} in zijn geheel weg te nemen door middel van extra gronddekking. De gemeente Achtkarspelen heeft de

REGELING IN
BESTEMMINGSPLAN

Gasunie gevraagd berekeningen uit te voeren waarmee aangetoond kan worden hoeveel gronddekking nodig is om de plaatsgebonden risicocontour te verkleinen dan wel geheel weg te nemen. Op 17 oktober 2013 heeft de Gasunie de uitkomst van de berekeningen aan de gemeente toegezonden. Uit de berekeningen blijkt dat de plaatsgebonden risicocontour geheel weggenomen kan worden door het maaiveld boven de gasleiding over een afstand van 130 meter met 20 centimeter te verhogen. Vooralsnog is extra gronddekking geen optie in verband met grondeigendom en kosten. Zoals gezegd, wordt het recreatiestrand geheel buiten de risicocontour 10^{-6} gerealiseerd. Daarnaast wordt het strand voorzien van afscherming door hekwerken en een bestaande sloot. Indien de gemeente in de toekomst overgaat tot extra gronddekking zullen de voorwaarden van de Gasunie in acht worden genomen.

In het bestemmingsplan is de belemmeringstrook met de dubbelbestemming Leiding - Gas voorzien van een passende regeling.

GROEPSRISICO Naast de numerieke waarde van het GR, zoals de ligging van het GR ten opzichte van de oriëntatiewaarde en de toename daarvan ten opzichte van de nulsituatie, dient ter beoordeling van het GR en de verantwoording daarvan (conform artikel 12, lid 1 van het Bevb) ook gekeken te worden naar kwalitatieve aspecten. De wetgeving verbindt geen harde normen aan de toelaatbaarheid van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten binnen een invloedsgebied, zoals dat wel het geval is bij een PR-contour. Wel bestaat voor het bevoegd gezag bij het vaststellen van ruimtelijke plannen de wettelijke verantwoordingsplicht.

Uit berekeningen voor de diverse leidingen blijkt dat in de bestaande situatie alle leidingen een GR hebben dat ruim onder de oriëntatiewaarde is gelegen. Voor de toekomstige situatie is uitgegaan van een worst-case scenario. Er is gerekend met 500 personen voor een dagrecreatieterrein.

Ondanks het feit dat het GR in de nieuwe situatie is toegenomen blijft het onder de oriëntatiewaarde. Desalniettemin moet voorkomen worden dat een (grote) toename van personen mogelijk wordt gemaakt binnen de invloedsgebieden van risicobronnen. Indien voor onderhavige locatie wordt gekozen dan dienen de sanitaire voorzieningen en kiosk zover mogelijk van de aardgas-transportleidingen te worden gesitueerd.

CONCLUSIE Geconcludeerd kan worden dat de hogedruk aardgastransportleidingen in principe geen belemmeringen vormen voor het GR.

REGELING IN HET BESTEMMINGSPLAN In het bestemmingsplan voor het grondgebied van Tytsjerksteradiel is niet exact vastgelegd waar de genoemde voorzieningen kunnen worden gerealiseerd. Wel zal bij de daadwerkelijke realisatie van de voorzieningen rekening worden gehouden met het advies om deze voorzieningen zover mogelijk van de aardgastransportleidingen te situeren.

Transport van gevaarlijke stoffen over wegen

Door en langs het plangebied loopt vanuit noordelijke in zuidelijke richting de provinciale weg N369. Deze weg is mogelijk relevant in verband met transport van gevaarlijke stoffen. Hoewel formeel volgens de cRNVGS geen rekening hoeft te worden gehouden met deze weg wordt er hieronder toch kort op ingegaan.

N369

In de cRNVGS staat beschreven dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan dat ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt langs wegen die deel uitmaken van het Basisnet Weg de berekening van het PR achterwege kan blijven. Zoals gezegd wordt de provinciale weg N369 niet genoemd in de cRNVGS. Een PR-berekening hoeft dus niet te worden gemaakt.

PLAATSGEBONDEN RISICO

Voor het eventueel berekenen van het GR is het van belang te weten hoeveel transportbewegingen van gevaarlijke stoffen door of langs het plangebied plaatsvinden. Om dit te inventariseren is de Professionele Risicokaart geraadpleegd. Gebleken is dat binnen of in de omgeving van het plangebied geen LPG-tankstations of andere risicovolle inrichtingen gevestigd zijn waar bevoorrading door tankwagens benodigd is.

GROEPSRISICO

Er kan worden gesteld dat de N369 geen doorgaande route voor transport van gevaarlijke stoffen is. Over de N369 vindt uitsluitend incidenteel transport van gevaarlijke stoffen in tankauto's plaats. Geconcludeerd kan worden dat het transport van gevaarlijke stoffen over de N369 geen belemmering vormt voor het bestemmingsplan.

CONCLUSIE

Transport van gevaarlijke stoffen over water

Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich het Prinses Margrietkanaal. Over dit kanaal vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats. Volgens de cRNVGS is het Prinses Margrietkanaal een zwarte vaarweg. Op zwarte vaarwegen wordt alleen gebruik gemaakt van binnenvaartschepen en niet van zeeschepen. Voor deze vaarwegen zijn risicolijnen vastgesteld, waarbij het PR vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over die vaarweg niet meer mag bedragen dan 10^{-6} per jaar. Binnen deze risicolijn is bebouwing in beginsel niet toegestaan.

Voor vaarwegen die door de binnenvaart worden gebruikt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen gelden geen afstanden. Op die vaarwegen mag er van uit worden gegaan dat het PR op het water kleiner is dan 10^{-6} per jaar (de PR 10^{-6} contour ligt op de rand van het water).

PLAATSGEBONDEN RISICO

Voor de GR berekening dient te worden gerekend met vervoersintensiteiten zoals vermeld in bijlage 3 van de cRNVGS. Voor externe veiligheid is de stofcategorie GF3 maatgevend. In de cRNVGS is het aantal schepen dat met de gevaarlijke stof GF3 vaart op nul gesteld. Dit houdt in dat geen GR berekening hoeft te worden uitgevoerd.

GROEPSRISICO

PLASBRANDAANDACHTS-
GEBIED (PAG)

Voor zwarte vaarwegen geldt dat het toekomstige PAG uit een zone van maximaal 25 m bestaat waarbinnen niet zonder meer gebouwd mag worden. Deze 25 m wordt landinwaarts vanaf de waterlijn gemeten. In casu is geen sprake van bebouwing binnen de zone van 25 meter. Geadviseerd wordt om in het bestemmingsplan te borgen dat niet zonder meer nieuwe bebouwing binnen deze zone kan worden opgericht.

CONCLUSIE

Geconcludeerd kan worden dat het transport van gevaarlijke stoffen over het water geen belemmering vormt voor het bestemmingsplan.

REGELING IN HET
BESTEMMINGSPLAN

In de regels en op de verbeelding van voorliggend bestemmingsplan is de aanduiding “veiligheidszone - plasbrandaandachtsgebied” opgenomen. Binnen dit gebied mag niet zonder nadere afweging bebouwing worden gebouwd.

Conclusie

Het voorliggende plan mag wat betreft het aspect externe veiligheid uitvoerbaar worden geacht.

4.5.7

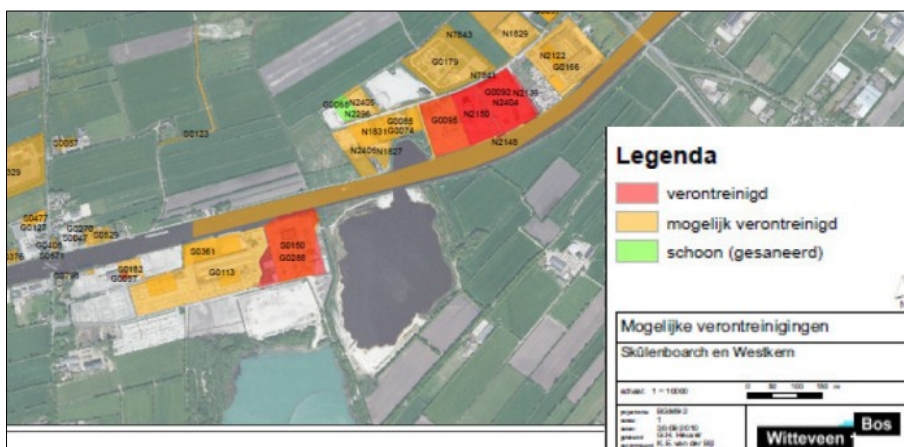
Bodem

De bodem binnen het plangebied bestaat voornamelijk uit zand met een aantal leemlagen. De zandgronden komen veel voor in het noorden van Nederland en zijn niet bijzonder kwetsbaar.

Figuur 14. Samenstelling van de bodem (plangebied globaal in rood) (bron: MER Skûlenboarch-Westkern, 2011)

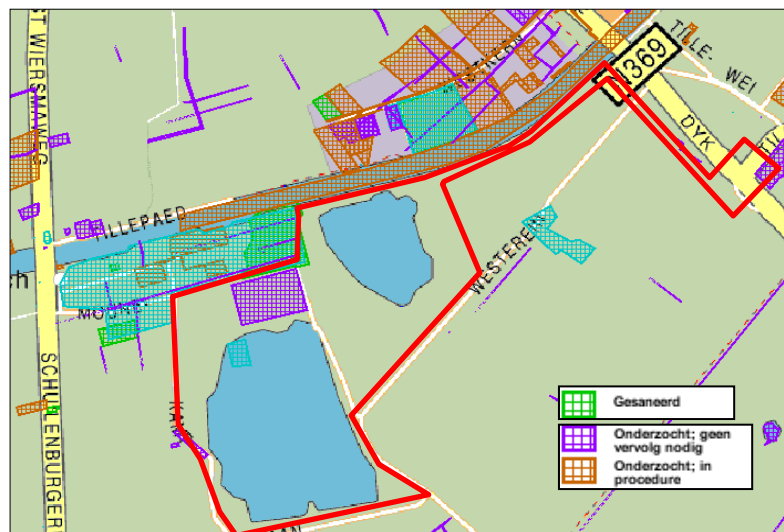
In het kader van het onderzoek ter voorbereiding van het MER is een kaart opgesteld met mogelijke verontreinigingen (figuur 15). Deze gebieden liggen buiten het plangebied van het voorliggende plan, met uitzondering van een smalle strook aan de uiterste westrand van bedrijventerrein Skûlenboarch. Uit de kaart van Bodemloket.nl (figuur 16) blijkt echter dat dit gebiedje is gesaneerd.

Figuur 15. Mogelijke verontreinigde locaties (bron: MER Skûlenboarch-Westkern, 2011)

Bodemloket geeft inzicht in maatregelen die de afgelopen jaren zijn getroffen om de bodemkwaliteit in kaart te brengen (bodemonderzoek) of te herstellen (bodemsanering). Ook laat het Bodemloket zien waar vroeger (bedrijfs)activiteiten hebben plaatsgevonden die extra aandacht verdienen. Figuur 17 omvat een uitsnede uit Bodemloket.nl.

De aanleg van de nieuwe weg en de uitbreiding van de zandwinning vindt niet plaats op verdachte locaties. Ter plaatse van de locatie Silversant (zuidzijde bedrijventerrein Skûlenboarch) heeft onderzoek plaatsgevonden. Daaruit bleek dat vervolgonderzoek niet noodzakelijk is. Gezien het gebruik in het verleden is niet aannemelijk dat de vestiging van bedrijven op het nieuwe deel van het bedrijventerrein op problemen stuit. In het kader van een eventueel te verlenen omgevingsvergunning voor het bouwen zal hier nader aandacht aan (moeten) worden besteed.

Figuur 16. Uitsnede Bodemloket.nl
(plangebied globaal rood begrensd)

Conclusie

Ten aanzien van het aspect bodem mag onderhavig plan planologisch gezien uitvoerbaar worden geacht.

4.6

Overige aspecten

In het kader van de voorbereiding van het MER is tevens aandacht besteed aan een aantal andere aspecten die (mede) van belang zijn voor het voorliggende plan. In het navolgende komen achtereenvolgens aan de orde:

- Landschap en cultuurhistorie;
- Bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid;
- Geurhinder;
- Landbouw.

Landschap en cultuurhistorie

Het plangebied omvat een landschap met overwegend elzensingels en aan de zuidrand dykswâlen (houtwallen op aarden lichamen). Het Prinses Margrietkanaal doorsnijdt dit landschap van oost naar west. Ook de grootschalige industriecomplexen rond het kanaal vormen een inbreuk op de oorspronkelijke landschappelijke structuur. De zandwinplassen zijn open elementen in het verder besloten landschap, maar vallen niet sterk op door het houtgewas rondom deze plassen. De gemeentegrens is overigens goed herkenbaar in het landschap door een bomenrij aan de noordwestkant van de oostelijke zandwinput en een bomenrij nabij het uitkijkpunt in het verlengde van de Boskwei.

De aanleg van de weg heeft beperkte landschappelijke effecten.

Ter plaatse van de uitbreiding van de oostelijke plas in zuidelijke richting moet een dykswâl verdwijnen; dit wordt gecompenseerd door de verbreding (verdubbeling) van de dykswâl langs de noordzijde van de weg Westerein.

In de nabijheid van de N 369 onder Kootstertille wordt ter plaatse van de bocht in de nieuwe ontsluitingsweg een boomsingel doorsneden; dit heeft geen ingrijpende gevolgen voor de landschappelijke waarde van het gebied.

Voor het overige volgt de nieuwe weg de (zuid)west-(noord)oost gerichte oriëntatie van de elzensingels.

In of in de directe omgeving van het plangebied komen geen rijks-, provinciale of gemeentelijke monumenten voor.

Bereikbaarheid, leefbaarheid, verkeersveiligheid

De bereikbaarheid van bedrijventerrein Skûlenboarch verbetert door de aanleg van de nieuwe weg. Vrachtverkeer naar en vanaf het bedrijventerrein hoeft niet meer gebruik te maken van de Joost Wiersmawei en de Jisteboerewei en ondervindt geen overlast meer van de (lage) brug over het Prinses Margrietkanaal. Dit heeft een positief effect op de leefbaarheid in Skûlenboarch. De situatie in Jistrum verandert niet of nauwelijks.

De nieuwe weg krijgt geen functie voor fietsverkeer, zodat geen conflicten te verwachten zijn tussen vrachtverkeer en langzaam verkeer. Omdat vrachtverkeer in principe geen gebruik meer zal maken van de omringende wegen treedt daar een verbetering van de verkeersveiligheid op.

Geurhinder

Voor de bedrijventerreinen Westkern en Skûlenboarch moet rekening worden gehouden met een geurcontour van 200 m. Hierop is in paragraaf 4.5.3 ingegaan.

Landbouw

De aanleg van de nieuwe weg leidt tot enig verlies van landbouwareaal.

5.1

Bestemmingsplanprocedure

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn de Wet ruimtelijke ordening (Wro), het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2012 (SVBP2012) en de werkafspraken omtrent de SVBP uit 2010 toegepast.

De bestemmingsplanprocedure is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In de procedure zijn verschillende fasen te onderscheiden:

Vorbereidingsprocedure

Voor het opstellen van een voorontwerpbestemmingsplan verricht de gemeente onderzoek naar de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, naar de bestaande toestand en naar mogelijke en wenselijke ontwikkelingen binnen een gemeente. Het voorontwerpbestemmingsplan wordt voor overleg gezonden aan de in artikel 3.1.1 van het Bro genoemde instanties. Bovendien wordt het ontwerp ter inzage gelegd voor inspraak. De gemeente reageert vervolgens op het overleg ex artikel 3.1.1 Bro en de inspraak door in de toelichting van het plan op de gemaakte op- en aanmerkingen in te gaan en aan te geven welk standpunt de gemeente daarover inneemt.

Vaststellingsprocedure

Na aankondiging in de Staatscourant en in één of meer plaatselijke dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen wordt het ontwerpbestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan een ieder zienswijzen omtrent het ontwerp naar voren brengen. Na afloop van de termijn van de terinzagelegging stelt de gemeenteraad het bestemmingsplan al dan niet gewijzigd uiterlijk 12 weken na de termijn van terinzagelegging vast.

Beroepsprocedure

Na de vaststelling van het bestemmingsplan maakt de gemeenteraad het vaststellingsbesluit bekend en legt het vastgestelde bestemmingsplan ter inzage. Indien Gedeputeerde Staten of de VROM inspectie een zienswijze hebben ingediend die door de gemeenteraad niet volledig is overgenomen of indien de gemeenteraad het bestemmingsplan gewijzigd heeft vastgesteld, geschiedt bekendmaking en terinzagelegging vanaf 6 weken na vaststelling. Uiterlijk 6 we-

ken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit kan er beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Indien het bestemmingsplan ongewijzigd is vastgesteld en er gehoor is gegeven aan zienswijzen van Gedeputeerde Staten en/of de VROM inspectie wordt het vaststellingsbesluit door de gemeenteraad 2 weken na vaststelling bekend gemaakt. Tevens wordt het plan twee weken na vaststelling ter inzage gelegd.

Omdat dit bestemmingsplan betrekking heeft op het grondgebied van twee gemeenten en het in juridisch opzicht om twee (op elkaar aansluitende) bestemmingsplannen gaat, vraagt de procedurele afstemming hier bijzondere aandacht.

5.2

Juridische vormgeving

Op grond van artikel 3.1.3 Bro moet een bestemmingsplan worden vervat in:

1. een beschrijving van de bestemmingen, waarbij per bestemming het doel of de doeleinden worden aangegeven;
2. bij of krachtens wet kunnen bestemmingen worden voorgeschreven;
3. bij of krachtens wet kunnen regels worden voorgeschreven;
4. voor zover nodig uitwerkings-, wijzigings- en ontheffingsbepalingen.

Daarnaast dient een dergelijk plan vergezeld te gaan van een toelichting ex artikel 3.1.6 Bro, waarin de aan het plan ten grondslag liggende gedachten, de uitkomsten van het onderzoek, de uitkomsten van het overleg en de rapportering van de inspraak zijn vermeld.

In het plan zijn de al dan niet in directe relatie met een bestemming staande voorzieningen, zoals ondergrondse leidingen, verhardingen, bermen, geluidswerende voorzieningen, centrale installaties ten behoeve van de energievoorziening, voorzieningen ten behoeve van de waterbeheersing in de vorm van watergangen, duikers, waterkeringen en dergelijke bij de bestemming inbegrepen zonder dat dit uitdrukkelijk is vermeld.

5.3

Bestemmingen

Voor de bestemmingen is aansluiting gezocht bij het Handboek bestemmingsplannen van de gemeente Tytsjerksteradiel en van de recente bestemmingsplannen voor de buitengebieden van de twee gemeenten. De volgende bestemmingen zijn onderscheiden:

Agrarisch - Cultuurgrond

Nabij het recreatiestrand aan de zuidoostkant van de westelijke plas bevindt zich een agrarisch perceel, dat deze functie vooralsnog behoudt.

Bedrijf - Zandwinning

Deze bestemming betreft de gebieden waar zandwinning is vergund, plus de uitbreiding van de oostelijke plas in zuidelijke richting. Deze is nog niet vergund, maar dit zal naar verwachting in de komende 10 jaar wel plaatsvinden. De daarvoor noodzakelijke ontgrondingsvergunning is inmiddels door de exploitant aangevraagd bij de provincie Fryslân. Zodra de ontgrondingsvergunning is verleend, kan de zandwinning hier starten met inachtneming van de daaraan verbonden voorschriften, inclusief die welke betrekking hebben op het in overleg met beide gemeenten tot stand gekomen en door Gedeputeerde Staten goed te keuren eindafwerkingsplan. Als buffer tussen de uitbreiding van de oostelijke plas en de weg Westerein is een groenstrook van 25 m breed geprojecteerd en als zodanig bestemd. Op basis van het stabiliteitsonderzoek bepaalt de ontgrondingsvergunning de daadwerkelijk aan te houden afstand tussen de zandwinning en de Westerein.

Bedrijventerrein - 3

De bestemming 'Bedrijventerrein - 3' betreft de gronden ten noorden van de westelijke plas. Hier is uitbreiding van de bedrijvigheid van het bedrijventerrein Skûlenboarch mogelijk. De bouw mogelijkheden sluiten globaal aan op die van het aangrenzende bedrijventerrein. Die houden in dat betonwarenfabrieken zijn toegestaan en daarnaast bedrijven uit categorie 1, 2, 3.1 en 3.2 uit de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering. Daarnaast zijn, omdat het een gezonde terrein is, geluidzoneringsplichtige bedrijven toegestaan. Gebouwen moeten minimaal 5 m uit elkaar worden gebouwd en ook ten opzichte van de perceelsgrenzen dient deze afstand in acht genomen te worden. De maximale bouwhoogte van de bedrijven bedraagt 15 m. De situering van de wegen op het bedrijventerrein is niet op de verbeelding vastgelegd. De bestemmingsomschrijving biedt de ruimte voor de aanleg hiervan.

Groen

Deze bestemming betreft alle groenstroken in het plangebied langs de zuidkant van de ontsluitingsweg waar deze parallel aan het Prinses Margrietkanaal loopt en rondom het water van de zandwinningsplassen. Binnen de bestemming is de aanleg van voetpaden toegestaan, al dan niet ten behoeve van recreatief medegebruik.

Recreatie - 2

Deze bestemming betreft het strand aan de zuidoostzijde van de westelijke plas, met de mogelijkheid tot bijbehorende voorzieningen voor onderhoud, beheer en sanitair en kleine horeca (kiosk). Hiervoor mag maximaal 65 m² worden bebouwd, met een goot- en bouwhoogte van respectievelijk maximaal 3 m en 5 m. Daarbinnen mag de oppervlakte van een horecakiosk ten hoogste 15 m² bedragen.

Verkeer

De nieuwe ontsluitingsweg in het plangebied heeft de bestemming 'Verkeer' gekregen, met uitzondering van het gedeelte dat binnen het bedrijventerrein Skûlenboarch valt en realiseerbaar is binnen de bestemming 'Bedrijventerrein - 3'. De bestemming 'Verkeer' sluit aan op die in het Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Achtkarspelen. De bestemming betreft de nieuwe ontsluitingsweg en de stroken aan weerszijden daarvan. In het algemeen biedt de bestemming de ruimte om de weg nog iets te verleggen ten opzichte van het ontwerp. Dat geldt met name ter plaatse van de huidige waterverbinding tussen de oostelijke plas en het Prinses Margrietkanaal. Hier is de bestemming zodanig verbreed dat hier eventueel de realisatie van een talud en brug mogelijk is. Ook de nieuwe rotonde in de N369 en de directe omgeving daarvan vallen onder deze bestemming.

Verkeer - Verblijf

Een klein deel van de Boskwei heeft deze bestemming. De Boskwei heeft alleen lokaal een ontsluitende functie en een functie als (recreatieve) fietsroute.

Dubbelbestemmingen

Leiding - Gas, Leiding - Hoogspanningsverbinding

Deze dubbelbestemmingen betreffen de bestaande aardgas- en hoogspanningsleidingen in het zuidelijk en oostelijk deel van het plangebied. Bij omgevingsvergunning kan de bouw van gebouwen of het uitvoeren van werkzaamheden in of op de bodem worden toegestaan, mits dat niet ten koste gaat van de gebruiksmogelijkheden van de genoemde leidingen. Bij de verlening van de omgevingsvergunning moet vooraf overleg worden gevoerd met de leidingbeheerder. Voor zones om deze leidingen is gebruik gemaakt van de uitgangspunten van het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Achtkarspelen, zodat deze zones aansluiten op de soortgelijke zones in dit bestemmingsplan.

Overige bepalingen

Voor het overige zijn de gebruikelijke algemene en overgangs- en gebruiksregels in de regels opgenomen. Onder de Algemene aanduidingsregels is de aanduiding "geluidzone - industrie" opgenomen. Deze geluidzone loopt over diverse bestemmingen. Dit betreft zowel de geluidzone rond bedrijventerrein Westkern in de gemeente Achtkarspelen als die rond bedrijventerrein Skûlenboarch in Tytsjerksteradiel. Deze zijn apart aangegeven. Nieuwe bedrijfsactiviteiten moeten passen binnen de geluidruimte van de twee bedrijventerreinen. Daarnaast is de aanduiding "veiligheidszone - plasbrandaandachtsgebied" opgenomen. Binnen deze zone mag niet zonder nadere afweging bebouwing worden opgericht.

Niet alle bestemmingen en aanduidingen gelden voor beide gemeenten. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de bestemmingen en aanduidingen en waar deze voorkomen.

Tabel 1. Bestemmingen en aanduidingen per gemeente

Bestemming	Achtkarspelen	Tytsjerksteradiel
Agrarisch - Cultuurgrond		X
Bedrijf - Zandwinning	X	X
Bedrijventerrein - 3	X	X
Groen	X	X
Recreatie - 2		X
Verkeer	X	
Verkeer - Verblijf		X
Leiding - Gas	X	X
Leiding - Hoogspanningsverbinding	X	
Aanduiding		
Geluidzone-industrie Skûlenboarch	X	X
Geluidzone-industrie Westkern	X	X
Veiligheidszone - plasbrandaandachtsgebied	X	
Dwarsprofiel	X	

De nummering van de regels verschilt per gemeente.

De bouw van (grotere) nutsvoorzieningen is mogelijk op basis van een algemene wijzigingsbevoegdheid.

Economische en maatschappelijke haalbaarheid

6.1

Economische haalbaarheid

Voor de bepaling van de financieel-economische uitvoerbaarheid van het op te stellen bestemmingsplan, dienen de financiële consequenties in beeld gebracht te worden.

Het voorliggende bestemmingsplan is gebaseerd op initiatieven van de betrokken gemeenten, de provincie Fryslân en de Exploitatie Heechsân V.O.F. Over de inzet van financiële middelen zijn de volgende afspraken gemaakt:

- a. Ontsluitingsweg: deze komt ten laste van de gemeente Tytsjerksteradiel, die daarvoor een bijdrage ontvangt uit het ANNO (Agenda Netwerk Noordoost, onderdeel van het Sociaal Economisch Masterplan voor Noordoost Fryslân).
- b. Ronde N369: wordt voor 50% door provincie gefinancierd en voor 50% vanuit het project door de gemeente Tytsjerksteradiel.
- c. Zandwinning: realisatie van deze bestemming geschiedt door en voor rekening van Exploitatie Heechsân V.O.F.
- d. Het afsluiten van de open vaarverbinding tussen de oostelijke plas en het Prinses Margrietkanaal komt voor rekening van Exploitatiemaatschappij Heechsân V.O.F.
- e. Recreatiestrand: voor de ontwikkeling hiervan is geld beschikbaar in de begroting van Achtkarspelen.
- f. Landschappelijke inpassing: deze vindt plaats en wordt gefinancierd in samenhang met de realisatie van de ontsluitingsweg en de eindafwerking van de zandwinplassen door Exploitatie Heechsân V.O.F.

Op grond van artikel 6.1. van de Wet ruimtelijke ordening bestaat de mogelijkheid om planschade te claimen. Er is recht op een tegemoetkoming in schade, voor zover deze schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven. Er is een forfait van 2% ingevoerd dat geldig is voor claims die betrekking hebben op indirecte schade. Dat wil zeggen: schade die iemand lijdt als gevolg van een planologische mutatie bij een ander perceel. Ook over dit aspect zijn afspraken gemaakt tussen de betrokken partijen.

6.2

Maatschappelijke haalbaarheid

In het kader van de inspraakprocedure zijn de gebruikers en omwonenden van het plangebied en andere belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om hun mening over het voorontwerpbestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch kenbaar te maken.

Daarnaast is het voorontwerp in het kader van het overleg ex artikel 3.1.1. Bro toegezonden aan diverse overlegpartners. In dit hoofdstuk zijn de resultaten van de inspraak en het overleg vermeld. De overleg- en inspraakreacties zijn als bijlage 24 bij de toelichting opgenomen.

6.2.1

Inspraak

In overeenstemming met de Inspraakverordening Achtkarspelen en de Inspraakverordening Tytsjerksteradiel is op het voorontwerpbestemmingsplan inspraak verleend. Het voorontwerpbestemmingsplan heeft van 27 juni tot en met 7 augustus 2013 ter inzage gelegen.

Naar aanleiding van de terinzagelegging van het voorontwerpbestemmingsplan zijn vier inspraakreacties ingediend. De ingediende reacties worden hieronder samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. De volledige inspraakreacties zijn als bijlage 21 bij de toelichting opgenomen.

A	Westerein 5 te Drogeham (gemeente Achtkarspelen)
B	Joerelaan 2 te Eastermar (gemeente Tytsjerksteradiel)
C	Skûlenboargerwei 12 te Eastermar (gemeente Tytsjerksteradiel)
D	Perceel Silversant, bedrijventerrein Skûlenboarch (gemeente Tytsjerksteradiel)

Inspraakreactie A

Insprekers zijn van mening dat de voorgestelde aanpassingen/wijzigingen die met het bestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch mogelijk worden gemaakt niet ten goede komen van de omgeving en de leefbaarheid in de omgeving. Insprekers vragen specifiek aandacht voor de volgende punten:

1. Nieuwe weg vanaf bedrijventerrein
  - a. Insprekers vragen zich af of er bij het akoestisch onderzoek ook rekening gehouden is met een tijdelijke brug over de doorsteek naar het kanaal en de beoogde verwijdering van een boomwal in verband met de uitbreiding van de zandwinning. Vrachtwagens over een brug leveren meer geluidsoverlast op dan wanneer ze over een asfaltweg rijden. Bij een noordelijke wind horen insprekers de vrachtwagens die over de brug bij Kootstertille rijden.
  - b. Hoe wordt de veiligheid gewaarborgd van het verkeer (met name fietsers) dat over de Westerein naar Drogeham gaat.

2. **Uitbreiding zandwinput**
  - a. Insprekers vragen zich af of aangetoond is dat de uitbreiding van de zandwinning noodzakelijk is, mede gelet op de huidige crisis.
  - b. Door het verwijderen/kappen van de bomen tussen de beide zandwinputten en aan de zijde van het industrieterrein Skûlenboarch hebben insprekers al meer geluidsoverlast van het industrieterrein en hebben zij nagenoeg een vrije uitkijk op het industrieterrein. Door het verwijderen van de nog bestaande boomwal, de tweede bomenrij gezien vanaf de Westerein, wordt de geluidsoverlast alleen nog maar erger.
  - c. De aanleg van de nieuwe boomwal langs de Westerein direct achter de reeds bestaande, waarbij volgens insprekers gebruik gemaakt zou worden van bomen die tussen de twee zandwinputten stonden, zal pas op de lange termijn voor enige beschutting zorgen. Het verplaatsen van de bomen zal helaas niet meer gaan omdat deze bomen door het zandzuigen al verdwenen zijn.
  - d. Insprekers zijn bang dat hun woning en opstallen schade zullen oplopen als gevolg van het ontgraven/zandzuigen waardoor de bodemstructuur zal veranderen en verzakkingen zullen optreden. Insprekers willen daarom dat een uitbreiding van de zandwinning op een afstand van minimaal 75 meter van de woning blijft, gelijk aan de afstand die aangehouden moet worden tot aan de hoogspanningsmasten (ten oosten van de put).
  - e. Insprekers ondervinden overlast van zandzuig-activiteiten die tot na na 23.00 uur ('s avonds) doorgaan. Insprekers willen dat er na 23.00 uur geen activiteiten meer plaatsvinden.
  - f. Insprekers verzoeken om geluidsmetingen tijdens de werkzaamheden, omdat er gesteld wordt dat er geen geluidsoverlast zou moeten zijn.
3. **Landschappelijke inpassing en eindafwerking**
  - a. In het plan wordt gesteld dat compensatie plaats zal vinden voor de nog te rooien houtsingels. Insprekers hebben weinig vertrouwen in de compensatie omdat nieuwe jonge aanplant ter compensatie van eikenbomen, die een aantal jaren terug gerooid zijn langs de Westerein, nog steeds achterwege is gebleven.
  - b. In eerder afgegeven kapvergunningen aan de exploitant van de zandwinputten stond dat compensatie plaats zou vinden door middel van het planten van bomen tussen de Joerelaan en de zandwinplas. Onlangs hebben insprekers bezoek gehad van twee medewerkers van de gemeenten die vertelden dat er in die strook geen bomen geplant konden worden in verband met de gasleiding die daar loopt. Volgens insprekers loopt de gasleiding aan de andere zijde van de Joerelaan. Compensatie kan hier dus wel plaatsvinden.
4. **Recreatieve ontwikkeling**
  - a. Insprekers zijn van mening dat enige vorm van recreatie in dit gebied geen toekomst heeft, daarvoor is het te kleinschalig. Insprekers vragen zich af waar de bezoekers van het strand moeten parkeren. Momenteel staan er al regelmatig auto's in de berm geparkeerd bij de woning van

insprekers. Als er een strand aangelegd wordt zullen insprekers daar veel overlast van ondervinden omdat zij aan de enige toegangsweg tot dit strand wonen.

- b. Insprekers vragen wie dit strand gaan onderhouden en schoonhouden. Insprekers geven aan dat er momenteel regelmatig mensen bij de zandput aan de overkant van de Westerein vertoeven. Deze mensen ruimen hun afval niet op hetgeen insprekers ook constateren bij de picknicktafel bij de brug van Kootstertille.

Reactie gemeenten

Ad. 1a

De berekeningen in het akoestisch onderzoek zijn gebaseerd op zowel de (tijdelijke) situatie waarbij een brug aanwezig is over de doorsteek met het Prinses Margrietkanaal als op de situatie waarbij er sprake is van volledig op vaste ondergrond aangelegde ontsluitingsweg. Uit de berekeningen blijkt dat in beide situaties aan de geluidsnormen wordt voldaan.

Ad. 1b

Verkeer dat over de Westerein naar Drogeham gaat zal gebruik moeten maken van de rotonde die aangelegd wordt ter hoogte van de huidige afslag naar Drogeham. Voor fietsers en ander langzaam verkeer wordt een veilig oversteekpunt gerealiseerd ter hoogte van de Westerein. In het wegontwerp wordt hier rekening mee gehouden.

In de noordoostelijke bocht van de ontsluitingsweg, nabij de brug Kootstertille, wordt een veilig oversteekpunt gerealiseerd voor voetgangers die gebruik willen maken van het nieuw aan te leggen voetpad langs de ontsluitingsweg.

Ad.2a

De provincie Fryslân is het bevoegd gezag ten aanzien van ontgrondingen. In het kader van de beoordeling van de aanvraag om ontgrondingsvergunning voor de percelen langs de Westerein zal de provincie de noodzaak van deze ontgroning beoordelen. In een notitie van de zandwinexploitant die door de provincie Fryslân is beoordeeld in het kader van de ontgrondingsvergunning voor het samenvoegen van de twee zandwinputten door de provincie afgegeven op 27 november 2012, is het nut en de noodzaak van de zandwinning beschreven. In deze notitie is ook de uitbreiding aan de zuidkant van de oostelijke put (de tweede fase) meegenomen. Om continuïteit te houden in het aanbod voor de regionale zandbehoefte is het wenselijk om de bestaande zandwinning Heechsân uit te breiden. Het overheidsbeleid is er op gericht om daarbij gebruik te maken van (uitbreidingsmogelijkheden van) bestaande zandwinputten in plaats van het toestaan van nieuwe zandwinlocaties. Bovendien bestaat een sterke voorkeur voor plekken waar de zandwinning door middel van hopperzuigers kan plaatsvinden omdat dit het vervoer per as, dat meer belastend is voor wegen, milieu en de verkeersveiligheid, beperkt.

Ad. 2b

Ten aanzien van de geluidsbelasting van bedrijven op burgerwoningen zijn normafstanden vastgelegd in de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering. Deze afstanden zijn afhankelijk van de milieucategorie van toegestane bedrijven. De toegestane bedrijven en de daarbij horende normafstanden zijn opgenomen in Staat van Bedrijven, een bijlage bij de regels van het bestemmingsplan. De woning van insprekers ligt op een afstand van circa 450 meter vanaf de grens van de uitbreiding van het industrieterrein Skûlenboarch. De grootste normafstand uit de Staat van Bedrijven is 100 meter. Nieuwe bedrijven blijven daarmee op voldoende afstand van de woning van insprekers. Daarnaast moeten bedrijven voldoen aan het Activiteitenbesluit, waarin het aspect geluid ook geregeld is.

De geluidswerende werking van beplanting is gering. Het verwijderen van de boomwal tussen beide putten in geringe mate hebben bijgedragen aan de geluidsoverlast die insprekers zeggen te ondervinden. Overigens wordt parallel aan de bestaande houtwal langs de Westerein, tegenover de woning van insprekers, een nieuwe houtwal aangelegd. Bij de landschappelijke inpassing zal rekening worden gehouden met afschermdende beplanting langs de rand van het industrieterrein.

Ad. 2c

Er gaat inderdaad de nodige tijd overheen voordat de nieuwe houtwal tot volle wasdom zal komen. De bestaande beplanting langs de Westerein geeft ons inziens echter ook reeds voldoende beschutting. Het verplaatsen van de bomen die tussen de twee zandwinputten in stonden is de gemeenten niet bekend.

Ad. 2d

Ten behoeve van een door de provincie Fryslân af te geven ontgrondingsvergunning voor de uitbreiding van de zandwinning op percelen langs de noordkant van de Westerein is een stabiliteitsonderzoek vereist. Dit onderzoek zal moeten uitwijzen welke afstand aangehouden moet worden ten opzichte van de Westerein en daarmee ook tot de woning van insprekers. De afstand die op basis hiervan in de ontgrondingsvergunning wordt vastgelegd is richtinggevend en moet passen binnen het bestemmingsplan.

Ad. 2e en f

De tijdstippen waarop de zandwinactiviteiten mogen plaatsvinden en de maximale geluidsnormen van die activiteiten zijn geregeld in de ontgrondingsvergunning en/of milieuvergunning die is afgegeven door de provincie Fryslân. De uitvoering van de zandwinning wordt niet geregeld in het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan vormt daarmee ook geen instrument waarmee een beroep op geluidsmetingen gedaan kan worden.

Ad. 3a

De herplant waar insprekers op doelen is enige jaren terug uitgevoerd, maar door droogte op de houtwal is er sprake geweest van uitval. Dit is door de ge-

meente ingeboet en vervolgens is er nieuwe aanplant geweest op de betreffende houtwal.

Ad. 3b

Via Risicokaart.nl geeft de overheid informatie over mogelijke risico's in de omgeving. Via Risicokaart.nl is de ligging van aardgastransportleidingen te zien. Ten zuiden van de Joerelaan loopt inderdaad een aardgastransportleiding. Tussen de zandwinplas en de Joerelaan lopen echter ook meerdere leidingen. Omdat diepwortelende beplanting en bomen de aardgastransportleidingen kunnen aantasten is compensatie inderdaad niet mogelijk langs de Joerelaan.

Ad. 4a

Momenteel zijn de zandwinputten niet openbaar toegankelijk en zijn er logischerwijs geen parkeerplaatsen. Bij de realisatie van het strand wordt tevens een parkeervoorziening gerealiseerd langs de Boskwei die voorziet in 48 parkeerplaatsen. Het verkeer op de Westerein zal toenemen vanwege de bezoekers van het recreatiestrand. Gelet op de kleinschaligheid van het strand zal de toename van autoverkeer echter gering zijn en niet leiden tot onacceptabele overlast.

Ad. 4b

Het onderhoud en beheer zullen onder verantwoordelijkheid van de gemeente Achtkarspelen plaatsvinden. Een optie is om dit (gedeeltelijk) door derden te laten verzorgen. Hierover zullen dan duidelijke afspraken worden gemaakt.

Inspreekreactie B

Insprekers geven aan bedenkingen te hebben bij de recreatieve bestemming aan de zuidoostkant van de westelijke zandwinput en bij de mogelijk toekomstige wijziging van de bestemming van het daar gelegen agrarische perceel als uitbreiding van de recreatieve bestemming. Insprekers hebben hun bedenkingen als volgt onderbouwd:

1. Insprekers achten een nieuwe recreatieve voorziening op de voorgestelde locatie ongewenst. Met de quickscan naar de ontwikkelingsmogelijkheden voor recreatie en toerisme die is uitgevoerd is de behoefte aan een recreatiestrand volgens insprekers niet aangetoond. Met vier bestaande recreatiestranden in de omgeving, bij de Leyen en het Burgumermeer, wordt ruimschoots voorzien in recreatiemogelijkheden. Insprekers hebben nog nooit meegemaakt dat deze recreatiestranden vol zijn. Volgens insprekers zijn de plannen van de gemeente aanbodgericht, en niet behoeftegerelateerd.
2. Het plangebied maakt onderdeel uit van Nationaal Landschap, een landschap met overwegend elzensingels en houtwallen. In het voorontwerp wordt niets vermeld over de te verwijderen houtwal/elzensingel op de plek waar een recreatiestrand met parkeerterrein geprojecteerd is. Er is al de nodige natuur van het Nationaal Landschap verloren gegaan door

de zandwinning. Insprekers vragen om de nog resterende natuur in tact te laten en niet verder aan te laten tasten door recreatievoorzieningen waar geen behoefte aan is en geen noodzaak voor is.

3. Insprekers merken op dat in het bestemmingsplan terecht wordt gesproken over een positief effect op de leefbaarheid in het buurtschap Skûlenboarch vanwege de nieuwe ontsluitingsweg. Echter nergens wordt gesproken over een negatief effect op de leefbaarheid van omwonenden rond het aan te leggen recreatiestrand met parkeergelegenheid, laat staan als daar grotere recreatieve voorzieningen zouden komen door uitbreiding van de recreatieve bestemming. Bewoners van dit nu zeer stille, rustige stuk Tytsjerksteradiel kunnen geluidsoverlast krijgen door de recreatievoorziening. Geluid draagt namelijk ver over het water. Dit ervaren insprekers al; lawaai van mensen op boten die vanaf het PM-kanaal de zandwinput invaren. In het bestemmingsplan staat dat de Boskwei alleen lokaal een ontsluitende functie heeft en een functie als (recreatieve) fietsroute. Insprekers verwachten dat het autoverkeer zal toenemen op de Joerelaan en de Boskwei door bezoekers van het strand. De mensen die in dit stille stukje Tytsjerksteradiel wonen hebben gekozen voor een stille woonomgeving. Insprekers vragen dit zo te houden. Recreanten die vertier zoeken kunnen beter naar plekken gaan waar nu al vertier is (concentratie en efficiënt ruimtegebruik).

Reactie gemeenten

Ad. 1

Insprekers geven aan dat de behoefte aan een recreatiestrand al aanwezig moet zijn. Het strand kan echter juist ook een behoefte creëren. De gemeente Achtkarspelen is van mening dat een strand op de aangegeven plaats voldoende recreanten kan trekken vanuit de omgeving. Aanbod in de omgeving van Drogeham en Kootstertille is er momenteel niet. Bovendien sluit het recreatiestrand via het aan te leggen voetpad aan op het bestaande natuurgebied De Hege Bulten ten noorden van Drogeham, waar ook recreatief gebruik van wordt gemaakt.

De quickscan naar de toeristisch-recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied Skûlenboarch-Westkern (LAGroup, 2010) die in het bestemmingsplan genoemd wordt, gaat inderdaad niet specifiek in op enkel een recreatiestrand. Met de quickscan is in het bijzonder vooral gekeken naar grootschaliger recreatievoorzieningen. Deze worden echter wel in samenhang gezien met de realisatie van een dagstrand. Juist in combinatie met een strand hebben de in het rapport genoemde voorzieningen de meeste kans van slagen.

Ad. 2

Het plangebied maakt onderdeel uit van het Nationaal Landschap 'Noardlike Fryske Wâlden'. De beide gemeenten hechten grote waarde aan dit landschap en willen dit zoveel mogelijk beschermen. Nationaal Landschap betekent echter niet dat het gebied op slot zit en er geen nieuwe ontwikkelingen plaats kunnen vinden. Nieuwe ontwikkelingen, zoals recreatieve voorzieningen, kunnen ruimte krijgen binnen Nationaal Landschap waarbij de landschappelijke

kernkwaliteiten van de Noardlike Fryske Walden herkenbaar blijven. Een belangrijk onderdeel van het bestemmingsplan is de landschappelijke inpassing van de ontwikkelingen die mogelijk gemaakt worden. Bomenrijen die worden verwijderd zullen altijd worden gecompenseerd. Dit is ook een verplichting vanuit de Boswet. Onder andere de beplantingsstrook die aangelegd wordt langs de nieuwe ontsluitingsweg en langs de uitbreiding van het bedrijventerrein voorzien in deze compensatie. Ook de verdubbeling van de houtwal langs de Westerein, in eerste instantie gericht op het waarborgen van vliegroutes voor vleermuizen, biedt een compensatie voor te verwijderen bomenrijen in het gebied.

Ad. 3

Het buitengebied van de gemeenten is een ideale plek voor natuur, rust en ruimte waar niet alleen bewoners en gebruikers van het buitengebied, maar ook de gemeenten veel waarde aan hechten. De gemeente Achtkarspelen wil echter ook ruimte bieden aan recreatieve voorzieningen in het buitengebied. Het strand heeft een kleinschalig karakter en is op redelijke afstand van de woning van insprekers. De dagelijkse geluiden die verwacht kunnen worden, leiden ons inziens niet tot onaanvaardbare overlast.

Het autoverkeer zal inderdaad enigszins toenemen op de omliggende wegen die een toegang bieden naar het recreatiestrand. Gelet op de kleinschaligheid van het strand zal de toename van autoverkeer gering zijn en niet leiden tot onacceptabele overlast.

Inspraakreactie C

Inspreker geeft aan blij te zijn dat er na een lange voorbereiding eindelijk een plan ligt, maar heeft wel enkele bedenkingen bij bepaalde onderdelen van het plan.

1. Inspreker wenst ter hoogte van de verbinding van de zandwinputten met het Prinses Margriet-kanaal een vaste verbinding waar de weg overheen loopt. Een brug vormt door de hoogte een verstoring in het landschap en is erg duur als er zwaar vrachtverkeer over moet kunnen. Inspreker voorziet dat de brug door de hoge kosten uiteindelijk zal blijven liggen. Het gebruik van de zandwinputten door bijvoorbeeld speedboten, al dan niet met waterskiërs, is dan moeilijk tegen te houden. Ook loopt de kwaliteit van het water dan permanent achteruit. Wanneer de brug later wel verwijderd zou worden, moet het verkeer alsnog weer tijdelijk gebruik maken van de oude route.
2. Inspreker vindt een recreatiestrand op de voorgestelde locatie kunstmatig. Men zal een aparte uitgraving moeten doen voor een veilige zwemplek. Inspreker wijst hierbij op de moeilijkheden bij het strand 'Strandheem' in Opende (provincie Groningen). Inspreker vindt een zwemplek niet geschikt in diepe waterputten die te gevaarlijk zijn voor recreatie. Dat geldt ook 's winters als er ijs ligt. De waterputten zijn dan wel dichtgevroren, maar ijs op diep water is meestal niet betrouwbaar. Een kabelwaterskibaan zou mogelijk zijn, maar dat zal op den duur wel

speedbootwaterskiërs aantrekken, hetgeen met het oog op de stabiliteit van de oevers en de geluidsoverlast niet wenselijk is. Een mogelijke combinatie met een camping, een bungalowpark en een kinderattractie is hier niet wenselijk, ook niet als er vraag naar is. Zoiets heeft ook niets van doen met de aanwezigheid van de bijna niet te gebruiken waterplassen. Ook moet dan een en ander gedaan worden aan de ontsluiting, zoals het verbreden van de toegangsweg(en).

3. Inspreker vraagt om het tracé van de ontsluitingsweg ook op de verbeelding van het grondgebied Tytsjerksteradiel aan te geven omdat dat voor belanghebbenden en belangstellenden duidelijker is. Als het tracé zuidelijker wordt aangelegd om de bestaande terreinen niet meer te doorsnijden, zouden de bedrijven de kosten voor de omlegging zelf moeten betalen. Willen ze dat niet, dan moet het bestaande tracé zoveel mogelijk worden gevolgd en moet het westelijke deel van de weg in Achtkarspelen hier op aangepast worden.

Reactie gemeenten

Ad. 1

De bestemming Verkeer voorziet in de mogelijkheid van zowel een vaste verbinding als een brug. De brug is een optie wanneer de exploitant van de zandwinning de verbinding open wenst te houden in verband met de afvoer van het gewonnen zand per schip. De kosten voor een eventuele brug zijn voor de exploitant van de zandwinning. De gemeenten hebben met de exploitant de afspraak gemaakt dat er uiterlijk 1 januari 2016 een wegverbinding moet liggen. Na beëindiging van de zandwinning moet de doorsteek worden gedempt en de tijdelijke brug worden verwijderd. Bij verwijdering van de brug zal het vrachtverkeer inderdaad weer tijdelijk gebruik moeten maken van de oude ontsluitingsroute. In de belangenafweging wordt dit aanvaardbaar geacht.

Wetterskip Fryslân heeft aangegeven dat de kwaliteit van het water in de zandwinputten kan veranderen als gevolg van de opening naar het PM-kanaal en de onderlinge verbinding van de twee putten. Er is een bellenscherm geplaatst om de invloed van het boezemwater dat de putten in komt te verminderen. De doorsteek zal na beëindiging van de zandwinning weer gesloten moeten worden. De kwaliteit van het water zal daarna weer verbeteren.

Ad. 2

Ten behoeve van een veilig en goed toegankelijk zwemstrand zal inderdaad een uitgraving gedaan moeten worden. De gemeente Achtkarspelen heeft een budget beschikbaar gesteld voor de realisatie van het strand. Ook is een subsidieaanvraag gedaan bij de provincie Fryslân in het kader van Plattelânsprojekten. Er zal een ondiepe zone worden gecreëerd die van de rest van de plas wordt gescheiden door middel van basaltblokken. In deze ondiepe zwemzone is de diepte maximaal 1.25 meter. Buiten deze basaltblokken zal zwemmen naar eigen inschatting en op eigen risico moeten plaatsvinden. Bezoekers zullen hier op geattendeerd worden. Voor wat betreft de opmerking over schaatsen op de zandwinplassen geldt dat schaatsen op plassen of open water altijd op eigen risico is.

Andere recreatiemogelijkheden die door inspreker worden genoemd, zoals een kabelwaterskibaan en verblijfsrecreatie, zijn geen onderdeel van dit bestemmingsplan. Deze recreatiemogelijkheden zijn wel genoemd in de quickscan die de gemeenten hebben laten uitvoeren naar de ontwikkelingsmogelijkheden van recreatie en toerisme, maar dergelijke ontwikkelingen zijn afhankelijk van initiatieven uit de markt en zijn nu niet concreet. Voor initiatieven die uitvoerbaar worden geacht maar niet passen binnen onderhavig bestemmingsplan, moet een aparte planologische procedure worden gevolgd.

Ad. 3

De gemeente Tytsjerksteradiel wil graag flexibiliteit hebben ten aanzien van de inpassing van de ontsluitingsweg op het bedrijventerrein Skûlenboarch. De weg wordt daarom niet apart als verkeer bestemd, waardoor een tracé zichtbaar wordt, maar wordt mogelijk gemaakt binnen de bestemming 'Bedrijventerrein-3'. De precieze ligging van het tracé en de kosten die hieraan verbonden zijn worden later uitgewerkt door de gemeente Tytsjerksteradiel.

Inspraakreactie D

Inspreker verzoekt om de bestemming van dit perceel (kadastraal bekend gemeente Oostermeer sectie H, nummer 1508) te wijzigen van Bedrijventerrein - 1 naar Bedrijf - Zandwinning.

Reactie gemeenten

Er is onvoldoende aanleiding om mee te werken aan een wijziging van de bestemming naar Bedrijf - Zandwinning. Vanuit de exploitant van de zandwinning is er geen interesse en het is de bedoeling dat de zandwinning wordt afgerond met de uitbreiding aan de zuidkant van de westelijke put. Het afgraven van dit perceel ten behoeve van zandwinning doorbreekt daarnaast de landschappelijke inpassing van het plangebied.

6.2.2

Overleg

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1. Bro is het voorontwerpbestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch toegezonden aan Wetterskip Fryslân, provincie Fryslân, Brandweer Fryslân, Bureau Externe Veiligheid Fryslân (Milieuvadvisiedienst), Gasunie, LTO Noord, Tennet, Rijkswaterstaat Noord-Nederland, Ministerie van Defensie en het Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie/energie. Gemeenten grenzend aan een plangebied dienen ook betrokken te worden in het overleg ex artikel 3.1.1. Bro. Omdat er sprake is van een intergemeentelijk bestemmingsplan dat door de buurgemeenten samen wordt opgesteld, is dit nu niet nodig.

De volgende overlegpartners hebben een overlegreactie gegeven op het voorontwerpbestemmingsplan.

Wetterskip Fryslân

Op 2 juli 2013 is per e-mail een reactie ontvangen van Wetterskip Fryslân. Wetterskip Fryslân stelt ten aanzien van de toelichting van het bestemmingsplan enkele tekstuele wijzingen en aanvullingen voor:

1. Onder *Regelgeving provincie en Wetterskip* wordt gesproken van negatieve gevolgen voor het water of de dijken. Het woord dijken kan hier beter vervangen worden door kaden;
2. Voor de tekst onder *Peilvakken* stelt het Wetterskip de volgende wijzigingen en aanvullingen voor:
  - Voor het Prinses Margrietkanaal geldt het STREEFpeil van de Friese boezem, -0,52m NAP.
  - Tot voor kort werd water voor deze hoger gelegen gebieden in tijden van droogte via een gemaal aan de zuidzijde daarvan naar hoger gelegen peilvakken gepompt. Bij een dreigend tekort aan water in de zandwinplas (gevaar voor instorten wanden zandwinplas) werd door middel van een afsluitbare duiker water vanuit de oostelijke plas ingelaten in de westelijke plas.
3. Onder *Waterkwaliteit 2^e alinea*: 'Door het weggraven van de afscheiding tussen de oostelijke en de westelijke plas treedt menging op van het zandwinplas-water met het water uit de Friese boezem. Dit water is relatief...' enzovoort.

Voor het overige geeft het plan Wetterskip Fryslân geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Wetterskip Fryslân wordt graag op de hoogte gebracht van wijzigingen in het plan omdat die van invloed kunnen zijn op het watersysteem.

Reactie gemeenten

Ad. 1, 2 en 3

De tekstuele wijzigingen en aanvullingen die het Wetterskip Fryslân aandraagt zullen worden verwerkt in de toelichting van het bestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan zal aan Wetterskip Fryslân worden toegezonden.

Provincie Fryslân

Provincie Fryslân heeft een categorie 3 opmerking geplaatst bij het voorontwerpbestemmingsplan *Omgeving Skûlenboarch*. Deze opmerking betreft de eindsituatie van de plassen na de zandwinning. De provincie is van mening dat het multifunctionele gebruik onvoldoende is uitgewerkt in de toelichting van het voorontwerp.

Reactie gemeenten

Nadat de zandwinning is beëindigd dient de exploitant van de zandwinning zorg te dragen voor een eindsituatie in overeenstemming met een eindafwerkingsplan. Een eindafwerkingsplan is vanuit de afdeling Ontgrondingen van de provincie Fryslân een voorwaarde bij de ontgrondingvergunning en zal bij een

volgende aanvraag om ontgronding moeten worden aangeleverd, dan wel binnen twee jaar na afgifte van de ontgrondingsvergunning van 27 november 2012. Het eindafwerkingsplan zal onder andere in de landschappelijke inpassing moeten voorzien. Het voorontwerpbestemmingsplan bevat al een landschappelijk inpassingsplan opgesteld door de gemeenten. Dit landschappelijk inpassingsplan zal onderdeel uitmaken van het eindafwerkingsplan dat de exploitant aan moet leveren.

Het is de bedoeling het recreatiestrand vooruitlopend op de afronding van de zandwinning in gebruik te nemen. Ook wanneer de zandwinning gereed is zal (een deel van) de plas een recreatiefunctie behouden. Afhankelijk van de het succes van het recreatiestrand en initiatieven uit de markt kunnen nieuwe recreatieve voorzieningen deel uitmaken van de eindsituatie na beëindiging van de zandwinning. De gemeente wil hier echter niet op vooruitlopen met onderhavig bestemmingsplan.

Naar aanleiding van de reactie van de provincie zal het multifunctionele gebruik van de plassen in de eindsituatie nader worden uitgewerkt in de toelichting van het ontwerp-bestemmingsplan.

Brandweer Fryslân

Voorafgaand aan het voorontwerpbestemmingsplan heeft Brandweer Fryslân op 29 mei 2013 reeds een advies gegeven naar aanleiding van een concept van het voorontwerpbestemmingsplan. Bij brief van 3 juli 2013 geeft Brandweer Fryslân een aanvullend advies op het voorontwerpbestemmingsplan dat ter inzage heeft gelegen. In dit laatste advies geeft Brandweer Fryslân aan dat een aantal van de eerdere adviespunten goed verwerkt zijn. Zo is de wijzigingsbevoegdheid binnen de bestemming 'Agrarisch - Cultuurgrond' verwijderd, waardoor goede functiescheiding is gerealiseerd in het kader van de risico's. Het betrof hier een wijzigingsbevoegdheid naar de bestemming 'Recreatie - 2'.

Brandweer Fryslân noemt in de brief van 3 juli 2013 een aantal , dat nog niet of niet voldoende zijn verwerkt:

1. De plaatsgebonden risicocontouren 10^{-6} van de buisleidingen zijn niet opgenomen op de verbeelding.
2. Er zijn maatregelen mogelijk om het plaatsgebonden risico van de leidingen te verkleinen. Hiervoor zijn dan maatregelen bij de bron nodig (bijvoorbeeld extra gronddekking). Hiervoor dient in overleg te worden getreden met de leidingbeheerder. Op deze mogelijkheid wordt in het plan verder niet ingegaan.
3. Het is de bedoeling dat het gebied binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} niet de bestemming recreatie krijgt. De brandweer vraagt zich af hoe geborgd gaat worden dat het in de praktijk niet als recreatiegebied gebruikt wordt.
4. De rekenkundige hoogte van het groepsrisico zal niet hoog zijn. Een berekening is overigens wel verplicht op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen. De berekening is nog niet uitgevoerd.

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen en het eerder uitgebrachte advies adviseert Brandweer Fryslân om:

5. De plaatsgebonden risicocontouren 10^{-6} op de verbeelding op te nemen en hierbinnen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten uit te sluiten.
6. De recreatieve functie niet toe te staan binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} .
7. Het groepsrisico te verantwoorden (inclusief het in beeld brengen van de rekenkundige hoogte van het groepsrisico). Bij de verantwoording moet het advies van Brandweer Fryslân betrokken worden.
8. De mogelijkheden te onderzoeken om het plaatsgebonden risico van de buisleidingen te verkleinen.
9. Dit advies van mei 2013 aan het bestemmingsplan toe te voegen als vooroverlegreactie.
10. Het ontwerpplan inclusief de verantwoording aan Brandweer Fryslân toe te sturen.

Reactie gemeenten

Ad. 1 en 5

De gronden ter plaatse van de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de buisleidingen hebben de bestemmingen Groen en Agrarisch-Cultuurgrond. Deze bestemmingen bieden geen bouwmogelijkheden. Omdat het oprichten van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten niet mogelijk is binnen deze bestemmingen, is het uitsluiten van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten ter plaatse van de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} voldoende geborgd. Daarnaast zijn er mogelijkheden om de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} in zijn geheel weg te nemen (zie onze reactie onder Ad. 2 en 8). Wij zullen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} daarom niet opnemen op de verbeelding.

Ad. 2 en 8

De gemeenten hebben overleg gevoerd met de Gasunie om de mogelijkheden om het plaatsgebonden risico te verkleinen dan wel weg te nemen te onderzoeken. Uit dit overleg is gebleken dat extra gronddekking een maatregel kan zijn. De gemeente Achtkarspelen heeft de Gasunie vervolgens gevraagd berekeningen uit te voeren waarmee aangetoond kan worden hoeveel gronddekking nodig is om de plaatsgebonden risicocontour te verkleinen dan wel geheel weg te nemen.

Op 17 oktober 2013 heeft de Gasunie de uitkomst van de berekeningen aan de gemeente toegezonden. Uit de berekeningen blijkt dat de plaatsgebonden risicocontour geheel weggenomen kan worden door het maaiveld boven de gasleiding over een afstand van 130 meter met 20 centimeter te verhogen. De gemeente heeft een positief overleg gevoerd met de eigenaar van het betreffende perceel en neemt het ophogen van de grond conform de aanwijzingen van de Gasunie sterk in overweging. Indien de gemeente overgaat tot extra gronddekking zullen de voorwaarden van de Gasunie in acht worden genomen.

Ad. 3 en 6

De gronden ter plaatse van de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de buisleidingen maken geen onderdeel uit van het recreatiegebied. Het agrarische perceel is particulier eigendom en is in het bestemmingsplan ook als agrarisch bestemd. De strook aan de west en noordkant van het agrarische perceel waar de rand van de risicocontour ligt is bestemd als groen.

De gronden ter plaatse van de risicocontour zullen worden afgeschermd van de bezoekers van het recreatiestrand door middel van een hekwerk. Daarnaast vormen bomen en sloten een fysieke afscheiding.

Ad. 4 en 7

Het groepsrisico is naar aanleiding van het voorontwerpbestemmingsplan door Bureau Externe Veiligheid Fryslân (BEVF) berekend. De rekenkundige hoogte van het groepsrisico blijkt laag te zijn en ligt onder de oriëntatiewaarde. Een volledige verantwoording van het groepsrisico wordt in de toelichting van het bestemmingsplan verwerkt (deze zal worden betrokken bij de vaststelling van het bestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch, deel grondgebied gemeente Tytsjerksteradiel). Het advies van Brandweer Fryslân is bij de verantwoording van het groepsrisico betrokken.

Ad. 9 en 10

Het advies van Brandweer Fryslân zal in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan onder de paragraaf externe veiligheid worden opgenomen. Het concept-advies van mei 2013 wordt samen met het advies van 3 juli 2013 aan het bestemmingsplan toegevoegd als overlegreactie. Het ontwerpbestemmingsplan wordt toegezonden aan Brandweer Fryslân.

Bureau Externe Veiligheid Fryslân / Milieuadviesdienst

Op 29 juli 2013 heeft Bureau Externe Veiligheid Fryslân (Bureau EVF), ofwel de Milieuadviesdienst, een advies externe veiligheid naar aanleiding van het voorontwerp-bestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch aan de beide gemeenten toegestuurd.

Het Bureau EVF heeft het bestemmingsplan beoordeeld aan de hand van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid Buisleidingen (Bevb) en de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS) en vastgesteld dat het aspect externe veiligheid een belemmering vormt voor de haalbaarheid van voorliggend plan. Geadviseerd wordt om:

1. de functie Recreatie - Dagrecreatie niet binnen de PR 10^{-6} contour toe te staan;
2. in het bestemmingsplan te borgen dat geen kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten mogelijk worden gemaakt binnen de PR 10^{-6} contouren;
3. te voorkomen dat een (grote) toename van personen mogelijk wordt gemaakt binnen de invloedsgebieden van de aardgastransportleidingen;
4. een andere locatie voor het dagrecreatieterrein te kiezen;

5. indien toch voor onderhavige locatie wordt gekozen, de sanitaire voorzieningen en kiosk zo ver mogelijk van de aardgastransportleidingen te situeren;
6. de wijzigingsbevoegdheid niet op te nemen. Dit omdat de wijzigingsbevoegdheid binnen de PR 10^{-6} contour ligt;
7. voor wat betreft de structuurvisie buisleidingen rekening te houden met het feit dat bij een eventuele uitbreiding, afhankelijk van het tijdstip van bouwen en de vraag of de uitbreiding in het dan geldende bestemmingsplan past, wellicht een probleem kan ontstaan;
8. in het bestemmingsplan te borgen dat niet zonder meer nieuwe bebouwing binnen de PAG zone van 25 meter van de vaarweg kan worden opgericht.

Voor een nadere onderbouwing van deze punten verwijst BEVF naar het bij de overlegreactie gevoegde advies Externe Veiligheid.

Reactie gemeenten

Ad. 1 en 2

De bestemming Recreatie - 2 valt in het voorontwerpbestemmingsplan buiten de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van de buisleidingen. De gronden ter plaatse van de risicocontour hebben de bestemmingen Groen en Agrarisch - Cultuurgrond. De regels van deze bestemmingen sluiten het oprichten van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten uit. Daarnaast zijn er mogelijkheden om de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} in zijn geheel weg te nemen. Zie hiervoor onze reactie op de overlegreactie van Brandweer Fryslân, onder Ad. 2 en 8.

Ad. 3

Door de kleinschaligheid van het recreatiestrand is een grote toename van personen binnen de invloedsgebieden van de aardgastransportleidingen niet te verwachten. De bezoekers zijn slechts tijdelijk aanwezig gedurende de dag. Nachtverblijf wordt niet mogelijk gemaakt en is niet toegestaan.

Ad. 4

Met betrekking tot het advies om een andere locatie voor het dagrecreatieterrein te kiezen spelen er enkele belangrijke afwegingen voor de gemeenten. In feite is de zuidoosthoek van de in de gemeente Tytsjerksteradiel gelegen zandwinplas de enige locatie die voor aanleg van een recreatiestrand in aanmerking komt. Om een zwemgedeelte met een voor kinderen veilige diepte te creëren zal een brede strook langs een bestaande oever geleidelijk afgegraven moeten worden, zoals op de inrichtingsschets van het strand wordt aangegeven. Bovendien zal in de directe nabijheid plaats moet zijn voor de aanleg van parkeerplaatsen. De ruimte voor het een en ander is op andere plaatsen rondom de zandwinputten vanwege de daar aanwezige belemmeringen, niet te vinden. Wij doelen hierbij op (de afstand tot) gasleidingen en hoogspanningsmasten, agrarisch grondgebruik en de ligging van de Mounekamp, het bedrijventerrein Skûlenboarch en het Prinses Margrietkanaal. Andere plaatsen rondom de

zandwinput zijn bovendien ongeschikt omdat daar een uitbreiding van de zandwinning geprojecteerd is.

Naar aanleiding van het overleg met de Gasunie en de uitkomst van de berekeningen die de Gasunie heeft gemaakt, achten de gemeenten het aanvaardbaar om vast te houden aan de voorgenomen locatie. Voor het overige zullen de gemeenten de adviezen van Brandweer Fryslân en Bureau Externe Veiligheid Fryslân opvolgen om de risico's zoveel mogelijk te verkleinen.

Ad. 5

Volgens de regels in het bestemmingsplan is een gebouw ten behoeve van sanitaire voorzieningen en een kiosk mogelijk binnen de bestemming Recreatie - 2. De precieze locatie van dergelijke gebouwen is op dit moment nog niet bekend. Bij de plaatsing van het gebouw zal rekening worden gehouden met het advies van BEVF om deze zo ver mogelijk van de aardgastransportleidingen te situeren. Bij het ontwerpbestemmingsplan zal illustratief een inrichtingsschets van het strand worden gevoegd waarop de mogelijke situering van de gebouwen aangeduid wordt.

Ad. 6

In een concept van het voorontwerp dat voor vooroverleg is toegezonden aan BEVF was het agrarische perceel waar de plaatsgebonden risicocontour op ligt nog voorzien van een wijzigingsbevoegdheid waarmee de bestemming ten behoeve van een mogelijke uitbreiding van het recreatiestrand in de toekomst kon worden gewijzigd in de bestemming Recreatie-2. Naar aanleiding van de voorlopige adviezen van BEVF en Brandweer Fryslân die de gemeenten voorafgaand aan het voorontwerpbestemmingsplan hebben ingewonnen, is deze wijzigingsbevoegdheid niet meer in het voorontwerpbestemmingsplan opgenomen. De wijzigingsbevoegdheid zal ook in het ontwerpbestemmingsplan niet worden opgenomen. Gelet op het feit dat er meerdere aardgastransportleidingen liggen ter plaatse van het agrarische perceel is een mogelijke toekomstige uitbreiding op deze plek niet aan de orde. Een eventuele uitbreiding van de recreatiebestemming zal aan de noordkant van het recreatiestrand gezocht moeten worden.

Ad. 7

De Structuurvisie Buisleidingen is in oktober 2012 vastgesteld en geeft aan waar in de toekomst ruimte dient te worden vrijgehouden om buisleidingen van nationaal belang voor transport van gevaarlijke stoffen te kunnen leggen. Het tracé van dit zoekgebied ligt binnen het plangebied. De gronden binnen het zoekgebied hebben de bestemmingen Groen en Agrarisch - Cultuurgrond, waarbinnen geen nieuwe ontwikkelingen voorzien worden. De Structuurvisie Buisleidingen en het bestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch belemmeren elkaar daarom niet.

Ad. 8

Op de verbeelding van het ontwerpbestemmingsplan (grondgebied Achtkarspelen) zal een zone van 25 meter worden opgenomen waarbinnen niet zonder

meer nieuwe bebouwing kan worden opgericht in verband met de plasbrand-aandachtsgebieden. In de regels zal hiernaar worden verwezen.

N.B. Het advies Externe Veiligheid dat BEVF heeft opgesteld en als bijlage bij de overlegreactie heeft gevoegd, zal als bijlage worden opgenomen bij het bestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch.

Gasunie

Bij brief van 18 juli 2013 heeft de Gasunie op het voorontwerpbestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch gereageerd met de volgende opmerkingen. In het plangebied liggen meerdere leidingen die bij de Gasunie in beheer zijn. Omdat de leidingen zich bevinden in het gebied waarin de aanleg van diverse (infrastructurale) voorzieningen (toegangsweg en recreatiestrand) worden gerealiseerd, verzoekt de Gasunie de gemeente om tijdig overleg te plegen met de tracébeheerder over de mogelijke consequenties en eventueel te treffen maatregelen. Indien uit dit overleg blijkt dat de ontwikkelingen vanuit het oogpunt van de Gasunie in verband met de veiligheid van de hoge druk aardgastransportleiding niet mogelijk zijn, dan laat de Gasunie middels de brief van 18 juli 2013 weten bezwaar te hebben tegen de gewenste ontwikkelingen.

Reactie gemeenten

Naar aanleiding van de reactie van de Gasunie, evenals de adviezen van Brandweer Fryslân en Bureau Externe Veiligheid Fryslân, heeft de gemeente op 17 september 2013 overleg gepleegd met de Gasunie. Uit dit overleg is gebleken dat de Gasunie altijd zal adviseren om nieuwe ontwikkelingen niet op of in de nabijheid van gasleidingen te realiseren. Wanneer het om beperkt kwetsbare objecten gaat, zoals een recreatiestrand, kan de Gasunie het een gemeente niet verbieden. De gemeente zal dan zelf het risico moeten afwegen. Uit het overleg is verder gebleken dat de mogelijkheid bestaat dat de plaatsgebonden risicocontour verkleind of weggenomen kan worden door extra gronddekking. De Gasunie kan berekenen hoeveel gronddekking dan nodig is. Een verslag van het overleg van 17 september 2013 wordt als bijlage bij de overlegreactie van de Gasunie gevoegd. Naar aanleiding van het overleg heeft de gemeente de Gasunie verzocht om de genoemde berekeningen uit te voeren. De uitkomst van deze berekeningen heeft de Gasunie op 17 oktober 2013 naar de gemeente verzonden. Uit de berekeningen blijkt dat de plaatsgebonden risicocontour in het plangebied geheel weggenomen kan worden door het maaiveld boven de gasleiding over een afstand van 130 meter met 20 centimeter te verhogen. Indien de gemeenten overgaan tot ophoging, verzoekt de Gasunie de gemeenten om contact op te nemen voor wat betreft de uitvoering en de voorwaarden van de Gasunie daarbij. Tevens heeft de Gasunie aangegeven graag een ontwerp van het recreatieterrein te ontvangen. Dit ontwerp wordt aan de Gasunie toegezonden en zal tevens bij het ontwerpbestemmingsplan worden gevoegd.

Rijkswaterstaat Noord-Nederland

Op 22 juli 2013 heeft Rijkswaterstaat Noord-Nederland per e-mail een reactie gegeven op het voorontwerpbestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch. Per 1 januari 2014 wordt Rijkswaterstaat de beheerder van het Prinses Margrietkanaal. Tot die tijd is provincie Fryslân de beheerder. Rijkswaterstaat Noord-Nederland heeft de bevoegdheden van Wetterskip Fryslân en provincie Fryslân in haar overlegreactie aangestipt, zoals die ook in de toelichting van het voorontwerpbestemmingsplan zijn genoemd.

Vanuit haar toekomstige rol als vaarwegbeheerder draagt Rijkswaterstaat Noord-Nederland vier aspecten aan ten aanzien van het plan;

1. Recreatie op de zandwinplas pas na demping doorgang zodat de veiligheid van de beroeps- en pleziervaart versus het recreatief gebruik is gewaarborgd. Een toename in recreatieve bewegingen op het Prinses Margriet Kanaal is onwenselijk. (Het PM kanaal is niet bedoeld voor rubberbootjes en/of luchtbedden, maar wel voor beroeps- en pleziervaart).
2. De demping van de doorgang moet te allen tijde gebeuren na afloop van de zandwinning; tijdens de zandwinning kunnen er onveilige situaties ontstaan.
3. De brugconstructie mag de stabiliteit van de walbeschoeiing/boezemkade niet negatief beïnvloeden; Bij het realiseren van een brug over de verbinding tussen zandwinplas en Prinses Margriet Kanaal kan de walbeschoeiing en de daarachter liggende boezemkade beschadigd raken en er kunnen door trillingen stabiliteitsproblemen ontstaan. Het gevolg kan zijn het instorten van het dijklichaam en daardoor het ontstaan van overstroming, verstoring in de doorvaart en het (mogelijk) hoger uitvalen van de onderhoudskosten of het daarna niet meer voldoen van de walbeschoeiing en/of boezemkade.
4. De berekening van de effecten van het zwaar transport (naast Prinses Margrietkanaal) ten aanzien van gevolgen wal ontbreekt. De ontsluitingsweg die in het bestemmingplan parallel aan het PM kanaal mogelijk gemaakt wordt geeft Rijkswaterstaat als toekomstig vaarwegbeheerder zorgen omtrent de negatieve invloed van het zwaar verkeer op de stabiliteit van het totale dijklichaam/boezemkade.

Reactie gemeenten

Ad. 1

De voorgenomen recreatievoorziening bestaat uit de aanleg van een zwemstrand met daarbij horende kleinschalige voorzieningen in de zuidoosthoek van de westelijke plas. Deze locatie is zodanig ver verwijderd van de doorgang naar het PM-kanaal dat het niet de verwachting is dat recreanten zich bij of zelfs voorbij de doorgang zullen gaan bevinden. In verband met recentelijke klachten over het gebruik van de plassen door onbevoegden, die vanaf het PM-kanaal de plas bereiken, heeft de exploitant treffende maatregelen getroffen om de plas ontoegankelijk te maken. Met een verplaatsbare buis wordt de oostelijke plas nu afgesloten worden van het PM-kanaal. Deze oplossing kan toereikend zijn totdat de doorsteek gedempt wordt.

De doorsteek naar het PM-kanaal is geregeld met een ontgrondingsvergunning van de provincie Fryslân en door de gemeente Achtkarspelen is een gedoogbeschikking afgegeven. Met de partij die eigenaar is van de zandwinputten zijn afspraken gemaakt over de demping van de doorgang.

Ad. 2

Uit de overlegreactie wordt niet duidelijk welke onveilige situaties Rijkswaterstaat Noord voor ogen heeft als gevolg van de zandwinning. Wanneer de doorsteek gedempt wordt zal dit vanzelfsprekend op een zo veilig mogelijke manier moeten gebeuren. In de ontgrondingsvergunning van de provincie Fryslân van 15 juni 2005 staat omschreven op welke manier de doorsteek gedempt moet worden. Voorschriften uit deze vergunning zullen nageleefd moeten worden. Voorafgaand aan de herstelwerkzaamheden moet in een vroeg stadium contact worden opgenomen met de provincie.

Ad. 3 en 4

Ten behoeve van de ontsluitingsweg is een stabiliteitsonderzoek uitgevoerd door Wiertsema & Partners. Een brugconstructie in de vorm van een vaste brug met twee opritten en de geschiktheid van de ontsluitingsweg voor zwaar transportverkeer zijn twee van de uitgangspunten geweest bij dit onderzoek. Het stabiliteitsonderzoek laat geen belemmeringen zien voor de uitvoering van een ontsluitingsweg (inclusief brugconstructie) ten zuiden van het PM-kanaal.

Overige overlegpartners

Van de overige overlegpartners aan wie het voorontwerpbestemmingsplan Omgeving Skûlenboarch is toegestuurd is geen reactie ontvangen. Wij gaan er vanuit dat deze overlegpartners kunnen instemmen met het bestemmingsplan.

Colofon

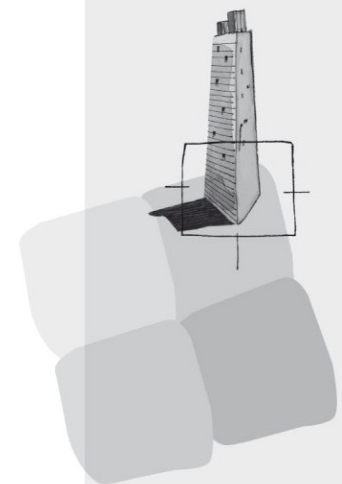
Opdrachtgever
Gemeente Achtkarspelen
Gemeente Tytsjerksteradiel

Contactpersoon
Mevrouw H. Planting

Bestemmingsplan
BügelHajema Adviseurs b.v.

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs b.v.

Projectnummer
005.00.01.12.14

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort